కోరికలు

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనమలు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక, మే 2000

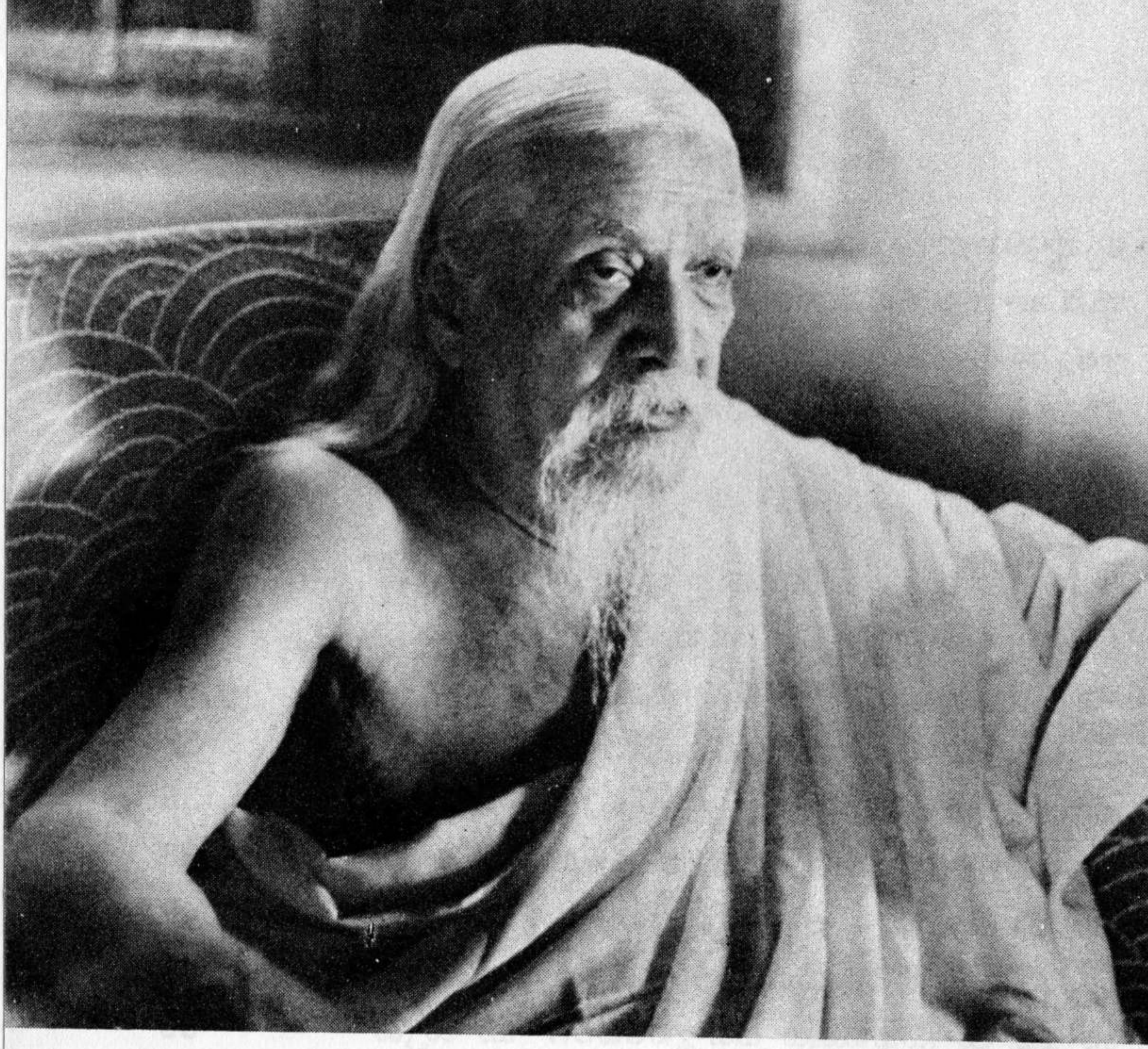
K.Reddy

కోరికలు

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు

అనుబంధం

వాంఛావృత దేహంలో విశుద్ధాత్మ విలాసానికి
వాంఛను కూకటి వ్రేళ్ళతో పెకలించి సన్నద్ధుడయ్యాడు,
ఆ శూన్యాన్ని పరిపూర్ణంగా భగవదర్పితం గావించి.
అంతిమము అనంత శక్తిమంతమునైన రూపాంతరీకరణ
ఆవిష్కృతమయింది.

శ్రీఅరవిందులు (*సావిత్రి, పేజీ* 318)

తృష్ణా మూలాలు

సృష్టిలోని ప్రతివస్తువు అనంతమే కాని స్థూల దృష్టికి అది పరిమితంగానే కనపడుతుంది. దీనికి కారణం అవిద్య — పాక్షిక జ్ఞానము. ఏకత్వమే ఈ ప్రపంచం యొక్క నిజధర్మమైనప్పటికి మనిషి మట్టుకు తను గీసుకున్న గిరులలో బందీ అయివుంటాడు. కాని తను అనంతమే అనే స్ఫూర్తి తన ఆత్మకు వున్నది. అందుకని తనలో స్వత్వ భావమున్నది. దీనిని తీర్చుకొనే ప్రయత్నమే కోరిక. పాక్షిక జ్ఞానము నశించి పూర్ణజ్ఞానము కలిగినప్పుడు మనిషి ఈ ప్రపంచకాన్ని స్థూలదృష్టితో కాకుండా ఆత్మీయంగా దర్శించ గలుగుతాడు. — సంపాదకుడు

అవిద్య అనే గోడలు

వాస్తవంగా 'పరిమితి' అన్నది లేదు. అది అపరిమితి లేదా అఖండత్వంనుండి అవిద్య అన్న గోడలవల్ల ఏర్పడినా మౌలికమైన అఖండ అపరిమేయతలనుండి విడివడ లేదు. ఒకగది గోడల వల్ల ప్రత్యేకమైనదిగా కన్పిస్తున్నా నిజానికది గృహమే. ఆ గది చిన్నదైనా పెద్దదైనా; తెలుపైనా, నీలవర్ణంకలదైనా గోడలను తీసివేస్తే దాని ప్రత్యేకమైన ఉనికి, ప్రత్యేకస్వభావం అదృశ్యమైపోతాయి. అప్పుడు అంతా గృహమే. గది లేనే లేదు!

స్వాత్మ విస్మృతి

ఈ ప్రత్యేకతా భావం ఖండభావన, దానినుండి నిష్పన్నమయ్యే అభివృద్ధి, స్వాత్మ విస్మృతికి సంబంధించిన ప్రేరణలు వెంటనే కోర్కెలను కల్గిస్తాయి. అదే ఆ కురూపం ధరిస్తుంది. దాని సంతృప్తి కోసం ఇతర మార్గాలవలంబించటం జరుగుతుంది. ఈ కోరిక — ఇతర మార్గావలంబనం నుండి జరిగే ఆకర్షణ వికర్షణలనే ద్వంద్వ విరుద్ధ భావసంఘర్షణ ఏర్పడుతుంది. నైతిక దృష్ట్యా దీనినే ఇష్టానిష్టాలుగా ప్రేమద్వేషాలుగా చెప్పుకోవటం కద్దు.

మానసిక సౌందర్య విషయం కూడా ఆకలే. ఈ స్వాత్మ విస్మృతి ప్రేరణ తనను తాను పుష్టం చేసుకోవటానికి ఇతర

స్థితుల నన్వేషిస్తుంది. భావావేశంతో ఇతరులను కోరుకోవటం — ఇతరుల ఆలోచనావిధానాలను కోరుకోవటం లాంటి బౌద్ధిక స్థితి, వస్తువుల మనుష్యుల అందాలనాస్వాదించాలన్న సౌందర్య దృష్టి, తాత్త్విక ప్రణయం — ఇత్యాది భూమికలన్నింటిలోనూ తృష్ణ స్పందిస్తుంది. అది ఇతరులను తనలోనికాకర్షించటమో తనను ఇతరుల సత్తలోనికి ప్రసరింపచేసుకోవటమో చేస్తుంది.

వేర్పాటుభావము, దాని ఫలితములు

తనను తాను ప్రత్యేకవ్యక్తిగా — స్వతంత్రునిగా తలపింపచేసేది వైయక్తిక అహంకార ప్రవృత్తి. దీని ఫలితమేమంటే విశ్వంతో ఏకత్వం పొందలేక పోవటం. సమత్వ సిద్ధి పొందలేక పోవటం. కానీ, ప్రతి దాన్ని సొంతం చేసుకోవాలనీ, అనుభవించాలనీ అనిపించటమే అహంకారం ప్రధానలక్షణం. అది సంకుచిత పరిధికి లోబడినదైనా సరే, దానినే మనిషి దైవంగా భ్రమిస్తాడు. — అది తన నిజమైన స్వరూపాన్ని గుర్తించలేదు. ఫలితంగా తానితరులతో వేరైపోవటం, తనలో తానూ వేరై మానసిక, శారీరక భాధలనుభవించటం, కోర్కెల ఉద్రేకాలకు ఉన్న శక్తిని వెచ్చబెట్టుకోవటం — అశక్తతా, దౌర్బల్యస్థితికి చేరుకోవటం, అసంతృప్తి చెందటం, తుదకు మృతికి పాల్పడటం — ఇదంతా విషమత — తాను వేరనుకోవటంనుండి ఏర్పడే స్థితి పరంపర.

తృష్ణ దుఃఖానికి మూలం. అసమతా బీజం. ఏది స్వతంత్రమో — ప్రభువో — ఏకమో దానికి తృష్ణ లేదు. అది అవిరుద్ధ భావన లేని యజమాన స్థితి. ఆ భూమికలో భోగానుభవం దాని సొత్తు.

*

తృష్ణావిముక్తి

విశ్వవాసమునను భవించటం రక్తి. వైరాగ్యమనగా సర్వాన్ని కోరిక లేకుండానే అనుభవించటం. అనగా వ్యక్తి తృష్ణాశూన్యుడై కోరికనుండి విడివడి విశ్వస్థితి ననుభవించగలడు.

భౌతికతను కాదనటం అనగా తననుతాను లుప్తం చేసుకోవటం కాదు సన్యాస ధర్మం. వస్తురూపాలపై ఆసక్తిని వీడి తత్త్వాన్ని వేరుచేసి చూడటం.

ఈ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి అంగాలు అహంకారం నుండి విడివడటం — దీని ఫలితంగా తృష్ణా విముక్తి. ఈ విరక్తి భావమేమంటే సృష్టిలో ఏ వస్తువుపైనా స్వత్వబుద్ధి వుండకపోవటం. ఇంద్రియాల్లోకానీ, హృదయంలో కానీ వస్తువాసన కూడా వుండకపోవటం.

ప్రతి వస్తువు ఆత్మ పదార్థమే

ఈ సమతాదృష్టి ఏకతా దర్శనంపై ఆధారపడి వుంటుంది. ప్రతిజీవీ ఆత్మస్వరూపమేనని చెప్పబడింది కదా! ప్రతివస్తువూ వేరుగా వున్నట్లు కన్పిస్తున్నా అన్నీ ఆత్మపదార్థంలో వున్నవే. పరమాత్మ అన్నిటిని వొదిలి మళ్ళీ పట్టుకొన్నాడు. ఏదీ అతని కౌగిలి నుండి విడివడి వేరుగా లేదు — దానికి బైట ఏమీ లేదని తాత్పర్యం.

కనుక తేలిందేమంటే, మనం అహంకారాన్ని అధిగమించి ఊర్ధ్వభూమికకు విస్తరించాలి. సర్వోత్తీర్ణం కావాలి. అప్పుడే ఆత్మ ఏకత్వ స్థితిని దర్శించగలం. సర్వవిశ్వమూ అప్పుడు ఏకమైన విశ్వచైతన్య భూమికలో వున్నట్లు చూడగలం. అపుడిక భౌతికంగా దానిపై స్వత్వభావన నశిస్తుంది.

పరమేశ్వరునితో అభిన్నుడనన్న భావం దృఢపడినంతనే సర్వవస్తుగతమైన అఖండానందానుభూతి కలుగుతుంది. అప్పుడు కోర్కెతో పనేమున్నది?

సర్వజీవ సమైక్యం సిద్ధించినపుడు వ్యక్తిగత దశలో — విరాడ్దశలో విశ్వాత్మ అభివ్యక్తిలోని ఆనందాన్నే అనుభవిస్తున్నాం. విశ్వజనీన దశలో — విశ్వోత్తీర్ణ దశలో వ్యక్తి స్వతంత్రుడై — పరమేశ్వరుని వ్యక్తస్వరూపమైన విశ్వగతిలో భాగస్వామి కాగలడు.

*

బంధం నుండి విడుదల

కాబట్టి కర్తవ్య మేమంటే మనమహంకారం, తృష్ణ అనే ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వాన్ని వదలి పెట్టటం.

ఈ పరిత్యాగ ఫలం సంకుచితత్వ విముక్తి. దుఃఖం నుండి విడుదల. మోహజాలంనుండి బైటపడటం. దుఃఖమంటే విశ్వస్థితి నుండి అహంకారంవల్ల నేను ప్రత్యేక వ్యక్తిననుకోని విడిపోవటం. భయం, దౌర్బల్యం, ఇష్టానిష్టాలు, — వంటివన్నీ వ్యామోహజన్యాలు. నేను ప్రత్యేకవ్యక్తినన్న భావం నుండి పుట్టేవి. ఈ అహంభావన వల్ల నేనుకాని దానితో సంబంధంపెట్టుకోవటం జరుగుతుంది. ఈ బంధంనుండి విడివడిపో. అంతటా ఏకత్వాన్నే దర్శించు. సర్వవస్తుగతంగావున్న దైవంతో తాదాత్మ్యం పొందు. అప్పుడహంకారమదృశ్యమై పోతుంది. అదిలేదు, ఇదిలేదన్న కోర్కెల సంకెల త్రెంచుకో. దైవసృష్టిలో అతని ఆనందాంశననుభవిస్తే కోర్కెలు — సంతృప్తి, అసంతృప్తులుండవు.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు.

∴

మన బాహ్య జీవన సరళి

మానవుని మూలరూపము ఆత్మ. అది సర్వజ్ఞము. కాని ఆతని ఇంద్రియజ్ఞానము పాక్షికము. ఆతని స్థూలజీవితమును నిర్వహించునది ఈ పాక్షికజ్ఞానమే. ఆతని పరిసరములకు స్పందించి వాటితో వ్యవహరించునదియు ఇంద్రియజ్ఞానమే. కాని ఇది అహంకారజనితము. మానవమనస్సు, తార్కికబుద్ధి కూడ ఈ భజనమండలికి చెందినవే! ఈ అహంకారము యొక్క పరివేషములను చూసి వాటినే మన నిజస్వరూపములుగా భ్రమగొనెదము. ఈ అహంకారజీవి ఎవరో కాదు. ప్రకృతి తన ప్రయోజనములకై సృష్టించుకొన్న వస్తువు. మనము దాని వలయాలలో చిక్కుకొని పరిభ్రమిస్తూన్నంత వరకు స్వేచ్ఛ ఎక్కడిది? మనలో నిక్షిప్తమై వున్న శక్తిని వశపరచుకున్నప్పుడే అది సాధ్యము.

— సంపాదకుడు

మన మీద బాహ్యా ప్రపంచ ప్రభావం

దృశ్యమాన ప్రపంచంలో కంటబడే భౌతికప్రకృతికి సంబంధించిన వివిధాంశములకు, వాని పైపై మెరుగులకు ఆకర్షితులై వానిపై విడవడని మోహాన్ని పెంచుకొని వాటికి లోబడటమే ప్రాధమిక జీవన సత్యం. స్వాభావికమైన మన సాధారణ బాహ్యా జీవనక్రమంలో మనల్ని ప్రభావితం జేసే ప్రథమము, మౌలికము ప్రగాఢమునైన అంశం. ఈ మౌలిక సత్యం మనకు జీవితంలో ఇంద్రియాల ద్వారా ఆవిష్కృత మవుతుంది. ఇంద్రియముల ద్వారా జీవితం ఈ ప్రాపంచిక విషయ సుఖాలకు సమ్మోహితమై, వాటిని పొందటానికి, సొంతం జేసుకోటానికి ఉపక్రమిస్తుంది. ఈ కోరికల నంటుకొని ఉండి ఫలితాలకై ప్రయత్నిస్తుంది గాఢంగా, దృఢంగా, తీవ్రంగా.

మనస్సు, ఇంద్రియములకు బంధీ

మనస్సు తన కత్యంత సహజమైన సకల ఆంతరంగిక సంవేదనలకు, అనుభూతులకు, ఉద్రేకములకు, ప్రతికూల చర్యలకు, ఆవేశకావేషాలకు, ఆలోచనలకు, ప్రకృతి సహజంగా అలవాటుపడిన మానసిక ప్రవృత్తులకు, సున్నితమైన హృదయ స్పందనలకు దాసోహమని వాటిని మన్నించి, ఈ ఇంద్రియ చర్యలకు సానుకూలంగా తలూపుతుంది. వివేక వివేచనా జ్ఞానంగల బుద్ధి కూడా తందాన తాన తానతందాన అంటూ మనసునే అనుసరిస్తుంది — ఇంద్రియలోలత్వానికే డూడూ బసవన్నలా తలూపుతూ, ఆ ఇంద్రియ వలయంలో తా బందీయై. ఈ తరహా జీవనంలో ప్రాణిలోని అంతర సత్యం దృశ్యమాన వస్తు సముచయ బాహ్యా తళుకు బెళుకుల ప్రభావానికి లోబడి, ఆ వలయంలో బందీయై ఉన్నందున ఒక్క నిముసమైన ఆ వలయ పరిధికి మించి, దానిని అధిగమించి దానికి ఇసుమంతయైన భిన్నంగా సత్యావలోకన గావించి స్పందించలేదు సరి కదా, ఆ వలయంలోని చర్యలకు మన ప్రతికూల స్పందనలను, మానసిక అనుభూతులను, ఫలితాలను, ప్రతి చర్యలను సరకుగొనన్నైన గొనదు. బుద్ధికి ఇంద్రియాలకు

భిన్నంగా వ్యవహరించ లేదు. ఎందుకంటే అది అహంకారావృతమై, నేను నాది యన్న భావనలో కూరుకోపోయి, తన నిజ స్వరూప తత్త్వా లేమిటో తామఱచి, ఆ సత్యాన్ని శోధించి ఎఱుక పరచు కోవాలన్న స్పృహకూడ కోల్పోయి జడమైంది. కనుక ఈ అహంకార తత్త్వ మాధ్యం ద్వారా బుద్ధి తన వివేక వివేచనా జ్ఞానాల నుపయోగించి మన మనో సంకల్ప దేహేంద్రియముల మీద ప్రకృతి ప్రభావ సంగ్రహ ఫలితార్థాలను ఆశిస్తుంది. అన్యమనస్సుల సంకల్పముల, నాడీమండల వ్యవస్థల, దేహముల పై ప్రకృతి ప్రభావ సంగ్రహ ఫలితార్థములను గూర్చి సమతుల్య పరిశీలన గావించి వాటి మధ్య గల తారతమ్యతలను విశ్లేషించి వింగడించి, విశద పరుస్తుంది.

మన అహం ప్రకృతి ప్రభావితం

అందుచేత మనకు జీవితమంటే ప్రకృతి మన అహాన్ని ఎంత మేరకు ప్రభావితం చేస్తుందో, ఆ ప్రభావానికి మనలోని అహంకారం ఎంత మేరకు సానుకూల్యంగా సమాధానమిస్తుందో అంతే. అదే ఈ పద్ధతి జీవనక్రమంలో ప్రాణుల జీవన పరిధి. ఇంతకు మించిన ఎఱుక మనకు లేదు. ఇంతకు మించి మనమేమీ కామేమోనని కూడా అనిపిస్తుంది. మనం అంతేనేమో మరి! పిదప మనలో, ఆత్మ దానికది గూడ ఓ ప్రత్యేకమైన మనోసంకల్పోద్రేకముల మరియు నాడీమండల సంభావనా ప్రతికూలముల ముద్ద యన్న భావం కదలాడుతుంది. మనం మన అహాన్ని విస్తృత పరుచుకొని, కుటుంబంతోను, వంశవర్గ జాతి కుల దేశాలతోనూ అంతకు మించి మానవజాతితోను, మానవత్వంతోనూ, మానవతా విలువలతోనూ మనం తాదాత్మ్యం చెందగలం. మహత్తరానుభూతిని పొందగలం. అయితే *అహం మాత్రం ఈ విధమైన మారువేషా లన్నింటిలోను మన చర్యల మూలాధారంగా నిలిచే వుంటుంది,* బాహ్యాపదార్థములతో ఈ విస్తృత వ్యవహార శైలి ద్వారా తాను సంతరించుకొన్న తన ప్రత్యేక సత్తాకు బహుదా సంతృప్తి చెందుతూ.

మన అహంకార వ్యక్తిత్వం ఓ ప్రకృతి సృజనయే

ఇంకనూ మనలో సజావుగా నర్తిస్తున్నదీ, సలక్షణంగా కదులుతున్నదీ మనల్ని కదిలిస్తున్నదీ, ప్రస్ఫుటంగా తన ప్రభావాన్ని మనపై నెఱపుతున్నదీ కూడా మనలోని ప్రకృతి సహజ సంకల్పమే. తన వ్యక్తిత్వపు క్రమానుగత వికాసమునందు సంభవించే వివిధము విభిన్నమునైన పరిణామదశల అవసరాల సంతృప్తికై చేయు సంకల్పమే. బాహ్యాప్రపంచానుభూతులను కైవసం చేసుకోవటానికి ప్రాకృతిక సత్వం తనకుతాను నిర్దేశించుకొనిరూపొందించుకొన్న సంకల్ప సంవిధానమే. ఎల్లవేళలా ఈ కైవస ప్రక్రియ పరిభ్రమణంలో కదలాడే సంకల్పమంతా మన వ్యావహారిక కర్మక్రియల, వాటి ఫలితముల పైన మనకున్న కోరికల, కామవాంఛల, తీవ్రోద్రేకముల, మఱియు ప్రేమానుబంధముల సంకల్ప గాఢతయే. వాటిపై గల మక్కువ తీవ్రతయే. అంటే స్వాభావికమైన అంతర్ సంకల్పమే. ఇది మన వైయక్తిక సంకల్పమేనంటాం మనం.

అది మన స్వతంత్ర సత్తా కాదు

కాని మన అహంకార వ్యక్తిత్వము ప్రకృతి సృజనయే గాని, అది మన భవబంధ విముక్తాత్మ గాని, జీవన్ముక్తి తత్త్వావిష్కార చలనము గాని, మన స్వతంత్ర సత్తా గాని కాదు, కానేరదు. ఇది యంతయు, సాకల్యంగా ప్రకృతి పరిభ్రమణక్రియా సంవిధానము నందలి భిన్న భిన్న రీతుల విన్యాస పర్యవసానమే. ప్రకృతి యొక్క గుణముల విన్నాణమే. ఇది ఓ తామసిక చర్య కావచ్చు. ఆ అజ్ఞానప్రేరిత తామసిక చర్యల వలన, సర్వస్వతంత్రమైన ప్రజ్ఞాపాటవ పరిపూర్ణమైన ప్రయత్నములను అకుంఠిత దీక్షతో చేపట్టు చొరవ, సామర్థ్యత ద్యోతకము గాదు. యాంత్రికంగా సాగే విషయ పరిభ్రమణ వలయంలో చిక్కుకొని ఆ అల్ప విషయముల పొందులోనే సంతృప్తి నందుచూ సాగే అచేతన వ్యక్తిత్వమే ఆవిష్కృతమవుతుంది.

తామసికచర్య కాకుంటే, ఇది ఓ రాజసిక క్రియ కావచ్చు. రాజసిక ప్రవృత్తిలో తనకు తాను ప్రకృతికి అనుసంధించుకొని, దాని అధికార వలయంలో పరిభ్రమిస్తూ దానిపై అధికారం చెలాయిస్తూ అది తన సేవల ద్వారా తన కోర్కెలను అవసరాలను తీర్చేలా ప్రయత్నిస్తూంటుంది. నిజానికి పైకి కనిపిస్తున్న తాను చలాయిస్తున్న అధికారం పరధీనతయేనని తెలుసుకొనలేని, క్షణం తీరిక లేక నిలకడ కొరవడి సతమతమయ్యే నిరంతర కార్యనిమగ్నమైన వ్యక్తిత్వం ఆవిష్కృతమవుతుంది. *ప్రకృతినుండి తాను సేవలందుకొంటున్నా వాస్తవానికి తాను ప్రకృతికి దాస్యం జేస్తున్నది నిజం. ఎందుకంటే తన అవసరాలు, కోరికలు, ప్రకృతి యొక్క కోరికలు అవసరాలే కనుక, మనం వాటికి లోబడి యున్నందున మనకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు ఉండవు కనుక. మనము వాటికి బందీలమే కాని వాటి నుండి విముక్తులము కాము.*

తమో రాజసిక చర్య కాకపోతే అది ఓ సాత్వికచర్య కావచ్చు. ఇంకా మనం నిరంతర మార్పుల కాలవాలమైన చక్రం మీద పరిభ్రమిస్తున్నాము. అహంకారం ద్వారా సాగుతున్న ఈ పరిభ్రమణంలో మనలోను, చరాచర జీవరాసులన్నిటి లోనూ గల ఓ శక్తిని శిరసావహిస్తున్నామే గాని మనకు దానిని గురించి తెలియదు. మనకు స్వేచ్ఛా లేదు. స్వాధీనతా లేదు.

అయినను జీవులకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యములింకను దుస్సాధ్యములు గావు, విముక్తి ఎండమావు గాదు.

అనువాదం: 'అరవిందార్చన'

∴

ఆత్మవాసమును పొందుట ఎలా?

మానవుడు తన నిజస్వరూపమును ఇంద్రియములద్వారా పొందలేడు. మనిషి అనగా ఇంద్రియములనే గుఱ్ఱములచే లాగబడే రథమే గదా. ఆత్మను గుర్తించేందుకు మొదట ఈ ఇంద్రియ బంధములను తెగతెంపులు చేసుకోవాలి. అప్పుడే ఈ చంచలమైన మనస్సుకంటే భిన్నమైనది, బాహ్యస్పర్శలకు చెదరనిది, స్వతంత్రమైనది, అత్యంత వైభవోపేతమైన వస్తువు ఒకటున్నదని తెలుస్తుంది. దాన్ని జేరుకోవాలంటే మొదట ఈ కోరికల వశీకరణం నుండి బయటపడాలి. కర్మనిర్వహణములో కర్తృత్వాభిమానము, ఫలాపేక్ష పనికిరావు. అప్పుడు మన కంటే అతీతమైన ఒక మహాశక్తి ముందుకు వచ్చి మన కర్మలను నిర్వహిస్తుంది. మనిషి తన స్థూలప్రకృతి నుండి విముక్తమై తన ఆత్మలో నివసించగలుగుతాడు. — అనువాదకుడు

నీలో ఆత్మ అనే అమూల్య రత్నమొకటి ఉన్న సంగతి నిజమే; కాని దాన్ని పట్టుకోవటమెలా? మన సమస్త జీవితాన్ని — నిత్యకృత్యములతో సహా — ఆత్మకార్యముగా మలిచేందుకు మంత్రమేమిటి? తంత్రమేమిటి?

ప్రథమ మంత్రము

మొదట ఇంద్రియాలను బాహ్యావిషయములకు స్పందించే దురలవాటు నుండి తప్పించాలి. అంతరంగికంలోనే జీవిస్తూ, బాహ్యావిషయముల వెనక దౌడుతీసే ఇంద్రియములను వెనక్కు పిలవాలి. *ఇదే ఆత్మజీవితమునకు ప్రథమ మంత్రము. ఈ ప్రక్రియను సక్రమముగా నిర్వహించినప్పుడు గాని మనము ఆత్మస్ఫూర్తిని పొందలేము.* ఈ ఆత్మ బాహ్యావ్యవహారములకు అతీతము. ఆత్మ తన మూలరూపములో స్వయంసిద్ధము (ఆశ్రయములేకనే వుండగలదు), వైభవోపేతము, అత్యంత అద్భుతము, మన బాహ్యాప్రకృతికి కలవరము చెందని మహాస్వరూపము. కాని మనము వాంఛాలాలసులామైనంత కాలము అది మనకు చిక్కదు!

మానవుని స్థూలజీవితమునకు ఆధారము కోరికయే. ఇంద్రియ భోగానుభవమే కోరికల జీవితము యొక పరిధి. అందుకని మనమా కోరికలను వదిలించుకొని ఈ అధమ ప్రకృతికి బానిసత్వము నుండి తొలగిపోయినప్పుడు ఉద్రేకములు, రాగద్వేషములు సమసిపోతాయి. లాభనష్టముల వలన, జయాపజయముల వలన, ప్రియాప్రియముల వలన కలిగే సుఖదుఃఖములకు మూలకారణము కోరికయే కాబట్టి ఇక దానికి మనస్సులో ఆశ్రయముండదు. అప్పుడు మనిషి ఉదాసీనుడవుతాడు. సమతయే అతనిలో రాణిస్తుంది.

ఫలాపేక్షను విస్మరించాలి

అయితే మనమింకను ప్రపంచములో జీవిస్తూ కర్మలను చేయవలసినదే. ప్రాపంచికజీవితం లోని నిత్యకృత్యములుకూడ కర్మలే కదా. అట్టి కర్మలకు ఫలితమును అభిలషించుట మానవ ప్రకృతి యొక్క సహజధర్మము. ఫలాపేక్ష లేకుండా కర్మల నాచరించుట మన ప్రకృతికి నేర్పాలి మరి. అటుల చేయని యెడల కోరికలు, వాటి దుష్పరిణామములు మన నంటిపెట్టుకునే ఉంటాయి. ఈ ప్రకృతి ధర్మమును మార్చుట కెటుల సాధ్యము?

ప్రకృతి వెనకగల మహాశక్తి

మనం మన నిజరూపమును గుర్తించాలి. కర్మలను మన అహంకార వ్యక్తిత్వము నుండి వేరుచేయాలి. ఎందుకని? బాహ్యామానవుడు త్రిగుణముల చేతిలో కేవలం కీలుబొమ్మ కనుక. ఆత్మను ఈ ప్రకృతి ఖేలనము నుండి వేరుచేసి సాక్షిగా మాత్రమే నిలబెట్టాలి. *కర్మలను ప్రకృతి ఖేలనము వెనుకగల మహాశక్తికి అప్పచెప్పాలి. ఆ శక్తి మనకంటె చాలా ఘనమైనది.* ఈ విశ్వసృష్టికంతకు అధిపతి. అయితే మనస్సు తన ఆధిపత్యమును వదులుకోదు. అది ఇంద్రియముల వెనకాల పరిగెత్తటమే కాకుండా ఇచ్ఛాబుద్ధులను కూడ తనతోపాటు తీసుకొనిపోతుంది. ఈ చంచల మనస్సును అచంచల పరచటం మనం నేర్చుకోవాలి. మరికొంచెం లోతుగా పోయి పరమశాంతిని, నిస్తరంగ స్థితిని పొందాలి. *అప్పుడు మనలో నిక్షిప్తమైవున్న ఆనందమూర్తి మనకు ద్యోతకమౌ*

తాడు. ఆయన నిరంతర శాంతమూర్తి. అచంచలుడు. విషయము లకు చలించడు. ఆయన చిదానందుడు. బాహ్యకారణము లేకయే తనకు తాను శాశ్వతంగా సంతుష్టిగా ఉండుట ఆతని సహజ ధర్మము.

దాని శక్తి అనంతము

ఈ ఆత్మ మనలోని పరమాత్మ స్వరూపము. అది నిరాలంబనంగా వుంటుంది. మన వైయక్తిక రూపము వలె పరిమితము గాదు. సర్వభూతములందు సర్వ వ్యాప్తమై తన అనంతత్వముతో ప్రకాశిస్తుంది. విశ్వకర్మలను నిర్వహించునదియు అదియే. దానిది పూర్ణస్వరూపము. ప్రకృతి ధరించే తాత్కాలిక ఆచ్ఛాదముల వలన అది వికారము జెందదు. పరిమితము గాదు.

మన ఆత్మ స్వరూపమును పొందెదము

మనకు ఆ ఆత్మజ్యోతి దర్శనము లభించి నప్పుడు మనమా పరమశాంతిని అచలత్వ మును అనుభవించెదము. ఉన్నత స్థాయికి పెరిగెదము. అప్పుడు మన జీవితమును ప్రకృతి గతమైన వికార రూపము నుండి మళ్ళించి మన ఆత్మ స్వరూపమును పొందగలుగుతాము. దీనికి మార్గ మేమిటి? ఇంతవరకు సిద్ధించుకున్న శాంతి, సమత, వ్యక్త్యాతీత మైన విరాట్శక్తి మనలో మొలకెత్తి పెరిగినప్పుడు, మన బాహ్యా ప్రకృతి నంతనూ కూడ దాని ప్రభావమునకు లోబరచాలి. తత్ఫ లితముగా మన ఇంద్రియములు సహితము పరివర్తితమై ఆ పర మోన్నతస్థాయికి పెరుగుతాయి. ప్రాపంచిక విషయముల వలన అవి కలవరము జెందవు. మన మనస్సు నిశ్చలమై, అచలమై, ఆ స్థితి నుండి విశ్వగతిని సాక్షిగా మాత్రమే చూస్తుంది. మన అహము ఏమౌతుంది? ఏమౌతుంది? సముద్రంలో నీటి బొట్టు వలె మాయమై పోతుంది.

అనువాదము: రాయప్రోలు లక్ష్మీనరసింహా శాస్త్రి

∴

కోరికల కారణాలు – నివారణోపాయాలు

కోరికలు లేనివారు ఎవరుంటారు? కోరికలే లేకపోతే దేనికోసం బ్రతకాలి? ఈ ప్రశ్నలు సబబైనవే. జీవితాన్ని కొంచెం లోతుగా పరిశీలిస్తేగాని ఈ ప్రశ్నలకు జవాబులు దొరకవు. మానవుని బుద్ధి ప్రకృతికి వశమై ప్రవర్తించవచ్చును. లేదా ప్రకృతికతీతము గావచ్చును. అంతర్గతమై, ఊర్ధ్వోన్ముఖమై పరమశాంతిని పొందవచ్చును. దీనికి సన్యాసమే మార్గము అని బహుశ చాలమంది అనుకోవచ్చు. కాని సన్యాసము వలన చెట్టును కొట్టివేయుటమే గాని వేళ్ళను పీకటం జరగదు. అనగా బాహ్య సన్యాసం కంటే అంతరంగిక అనాసక్తతే ముఖ్యము .— సంపాదకుడు

బుద్ధి రెండు విధాలుగా వర్తిస్తుంది

బుద్ధికి రెండు పోకడలున్నాయి. ఒకటి అధోముఖం రెండవది ఊర్ధ్వ ముఖం. అధోముఖంగాపోయే బుద్ధి బాహ్యంలో చరిస్తుంది. పలువిధాలుగా పరిగెత్తే ఇంద్రియానుభూతులవైపుగా పోతుంది. త్రిగుణాలలో చిక్కుకొనిపోయిన ఇచ్ఛ వైపుగా వ్యాపిస్తుంది. ఊర్ధ్వముఖంగా పోయేబుద్ధి అంతర్ముఖం అవుతుంది. ప్రకృతి కల్లోలాలకు చలించక, చైతన్యవంతమై, నిశ్శబ్దమైన అంతరాత్మకు చెందిన నిర్వికార నిశ్చలత్వంలో, స్థిర ప్రశాంతి సమత్వాల వైపుగా ప్రయాణం చేస్తుంది.

కోరికలతో ముడి

బుద్ధి అధోముఖంగా పోతున్నప్పుడు మన అంతరంగం ఇంద్రియార్థాల దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడి ఉండి, వస్తువుల బాహ్యస్పర్శలలో జీవిస్తుంది. ఈ జీవితం పూర్తిగా కోరికతో ముడిపడి ఉన్న జీవితం. విషయాలు ఇంద్రియాలను ప్రేరేపించి విశ్రాంతి లేకుండా చేస్తూ తీవ్రమైన కల్లోలాన్ని సృష్టిస్తాయి. ఇంద్రియాలు విషయాలను, వాటివల్ల లభించే సుఖాలను పొందాలనే బలమైన కోరికతో, వెనుకముందు ఆలోచించకుండా బయటకు పరుగెత్తుతాయి. ఆ విధంగా అవి తమతోపాటుగా ఇంద్రియమనస్సును కూడా

"వాయువు సముద్రం మీది నావను లాక్కుపోయినట్లు" లాక్కు పోతాయి.

బాహ్యాగమనం

ఈ బాహ్యాగమనం వల్ల మనస్సు ఉద్రేకాలకు, తీవ్రభావనలకు, ఆరాటాలకు, ప్రేరణలకు లోనవుతుంది. అందువల్ల ఇంద్రియాలు మనస్సును లాక్కుపోయినట్లు మనస్సు బుద్ధిని లాక్కొనిపోతుంది. అప్పుడు బుద్ధి తన ప్రశాంతవిచక్షణశక్తిని, నిగ్రహాన్ని కోల్పోతుంది. నిరంతరం చిక్కుపడుతూ, మెలికలు తిరుగుతూ ఒకదానితో ఒకటి తలపడే త్రిగుణాల గంద్రగోళంలో అంతరాత్మ పడిపోతుంది. ఆ కారణంగా అజ్ఞాన, అసత్య, ఇంద్రియాధీన బాహ్యాజీవితంలో తగులుకొంటుంది. ఈ అధోముఖమైన బుద్ధివల్ల దుఃఖం, ఆగ్రహం, సంగం, తీవ్రభావన ఫలితాలవుతాయి. జ్ఞాన శూన్యుడు శిక్షణా రహితుడు అయిన సాధారణమానవుని బాధామయజీవితం ఈ విధంగానే వుంటుంది.

ఇంద్రియాలే కోరికల మూలకారణం

ఈ కారణంచేత, స్థిర ఏకాగ్రతతో పట్టుదలతో (వ్యవసాయం) మనం ఊర్ధ్వ అంతర్ముఖ బుద్ధినే దృఢంగా ఎన్నుకోవాలి. దీనికి మొట్టమొదటగా మనం దుష్టత్వానికీ దుఃఖానికీ తల్లివేరు అయిన కోరికను వదిలించుకోవాల్సి ఉన్నది. కోరికను విడిచిపెట్టాలంటే కోరికకు మూలకారణం ఏదో దాన్ని విసర్జించాలి. విషయాలను గ్రహించి భోగించాలని ఇంద్రియాలు బయటకు పరుగులు తీయటమే కోరికకు మూలకారణం. అందువల్ల ఇంద్రియాలు బయటకు పోవాలని చూచినప్పుడు వాటిని మనం వెనుకకు లాగాలి. విషయాలనుంచి వెనక్కి రప్పించాలి. తాబేలు తన అంగాలను ముడుచుకున్నట్లుగా ఇంద్రియాలను వాటిమూలాధారంలోకి ఉపసంహరించాలి.

యదా సంహరతే చాయం కూర్మోంగానీవ సర్వశః
ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేభ్య స్తస్యప్రజ్ఞా ప్రతిష్ఠితా॥

ఇంద్రియార్థాల నుంచి ఇంద్రియాలను కూర్మం తన అంగాలను ఉపసంహరించుకొన్నట్లుగా ఉపసంహరించుకున్నప్పుడు ప్రజ్ఞ స్థిరం అవుతుంది – అని ఆచార్యుని భావం. ఇంద్రియాలు మనస్సులో శమించాలి. మనస్సు బుద్ధిలో శమించాలి. బుద్ధి అంతరాత్మలో లేదా ఆత్మజ్ఞానంలో శమించాలి. అది ప్రకృతి కర్మను సాక్షిగా పరిశీలించాలే కాని దానికి లోనుగాకూడదు. బాహ్యజీవితం ఇవ్వగలిగిన దేనినీ కోరకూడదు.

బాహ్యసన్యాసం అవసరం లేదు.

భగవానుడు ఇంతవరకు బుద్ధియోగాన్ని ప్రస్తావించటంవల్ల ఆయన బాహ్య సన్యాసాన్ని భౌతిక పరిత్యాగాన్ని ఉపదేశిస్తున్నాడని అపార్థంచేసుకొనే అవకాశం ఉండటం చేత తన తాత్పర్యం అదేమీకాదని శ్రీకృష్ణుడు వెంటనే తెలియజేస్తున్నాడు. సాంఖ్యుల సన్యాసాన్నిగాని, శరీరాన్ని శుష్కింపజేసికొంటూ ఆహారాన్ని కూడా మానివేయాలని ప్రయత్నిస్తూ ఉపవాసవ్రతాదులను పాటిస్తూ కఠిన తపశ్చర్యలను అవలంబించాలనిగాని ఆయన చెప్పటంలేదు. నేను చెప్పే ఆత్మనిగ్రహం - సంయమం అంటే అర్థం ఇది కానేకాదు, అంతరంగ ఉపసంహరణ కామనాపరిత్యాగం మాత్రమే నేను ఉద్దేశించాను అంటున్నాడు భగవానుడు. అంతరాత్మ ఆకృతివహించి శరీరంలో ఉంటున్నది కనుక శరీరాన్ని సాధారణ భౌతిక కర్మ జరిగే నిమిత్తం ఆహారంతో పోషించాలి. ఆహారాన్ని మానుకోవటంవల్ల ఇంద్రియార్థంతో భౌతిక సంబంధం తొలగిపోతుంది గాని ఆ సంబంధం మూలంగా బాధకలిగించే అంతర్గత సంబంధం మాత్రం వదలిపోదు. ఇంద్రియార్థంలో ఇంద్రియం పొందే సుఖం మాత్రం అలాగే ఉంటుంది. అదే రసం. ఈ రసం రాగము ద్వేషము అని రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. మనం సాధించవలసింది విషయాలతో భౌతిక సంబంధాన్ని తెంపుకోవటం కాదు. అంతర్గతంగా ఇంద్రియ ప్రతిచర్యగాని బాధగాని లేకుండా భౌతిక సంబంధాన్ని సహించటం. ఆచార్యుడు అంటున్నాడు:

విషయావినివర్తంతే నిరాహారస్య దేహినః
రసవర్జం రసోప్యస్యపరందృష్ట్వా నివర్తతే॥

'ఆహారాన్ని విసర్జించిన వానికి రసమును మాత్రము వదిలి పెట్టి విషయములు నివర్తిస్తాయి. పరమును చూచినవానికే ఈ రసము కూడ నివర్తిస్తుంది' అని శ్లోకార్థం. ఆహారం అంటే కేవలం అన్నాదిఖాద్య పదార్థాలని మాత్రమే గాక ఇంద్రియాలకు విషయాలైన సర్వవస్తువులూ అని కూడ అర్థం. విషయాలతో సంబంధాన్ని మాత్రమే కఠిన తపశ్చర్యలవల్ల దూరంచేసుకున్న వానికి వాటిపట్ల ఉన్న 'రుచి' లేదా రసం మాత్రం మిగిలే ఉంటుందని ఆచార్యుడంటున్నాడు. అది విషయాలనివృత్తి అవుతుందే తప్ప మనస్సు నివృత్తి చెందటంకాదు.

అనాసక్తి అంతరంగంగా ఉండాలి

ఇంద్రియాలను జయించటం అంటే నిజమైన అర్థం ఇంద్రియార్థాలతో సంబంధాన్ని ఇంద్రియాలు తెంపుకోవటం కాదు. అంతర్గతంగా విషయాలపట్ల ఉన్న రుచిని లేక రసాన్ని విసర్జించటమే నిజమైన ఇంద్రియ విజయం. మానసికంగా విషయాలపట్ల రుచిని విసర్జించిన వాడు ఇంద్రియార్థాలతో సంబంధం కలిగినా కలవరవడడు. అతనిలో ప్రతిచర్య ఏదీ ఉండదు. బాహ్యాసన్న్యాసం కంటే ఈ అంతర్గత సన్న్యాసం చాలా గొప్పది. అయితే విషయాలతో ఈ నిష్కామ సంబంధం ఇంద్రియాలను ఇంద్రియ విధానంలో కాకుండా వేరు విధానంలో ఉపయోగించటం సాధ్యమా? సాధ్యమే అని గీత స్పష్టంగా చెబుతున్నది. 'పరందృష్ట్వా' అంటే పరుడైన అంతరాత్మను పురుషుని దర్శించటంవల్ల, అంటే యోగంలో జీవించటం వల్ల ఇది సాధ్యపడుతుంది. బుద్ధియోగంద్వారా సర్వ అంతర్గతస్థితీ పురుషునితో సమాగమమైనపుడు లేదా ఒకటైనప్పుడు ఈ సంపూర్ణ నివృత్తి సాధ్యపడుతుంది. తీవ్రసాధనల వల్ల ఇంద్రియాలకు విషయాలకు మధ్య సంబంధాన్ని ఛేదించగలమేగాని మనస్సు విషయానుభవంద్వారా అనుభవించాలని కోరే రసాన్ని తొలగించలేము.

ఆత్మదర్శనం ఆత్మదర్శనంవల్ల మాత్రమే ఈ పరిపూర్ణ విజయం సాధ్యం అవుతుంది. పరందృష్ట్వా అంటే భాష్యకారులు పరమార్థతత్త్వమైన బ్రహ్మను దర్శించి అని అర్థం చెప్పారు. శ్రీఅరవిందులు పరం అను పదానికి అంతరాత్మ, పురుషుడు అని అర్థం చెప్పారు. ఇక్కడ సాంఖ్య క్రమాన్ని విచారించటం జరుగుతున్నది. బుద్ధికి పరుడైనవాడు పురుషుడు. బుద్ధి యోగం ద్వారా పురుషునితో ఏకంకావటానికి ప్రక్రియను ఇక్కడ ఆచార్యుడు బోధిస్తున్నాడు. అందుచేత 'పరందృష్ట్వా' అనే పదాలకు 'పురుషుని దర్శించి' అని శ్రీఅరవిందులు చెప్పిన అర్థమే సరిపోతుంది. అంతరాత్మ ఆత్మానందంలోనే తృప్తిపడుతుంది. దానికి విషయభోగ రసానుభవం అక్కరలేదు. ఆ ఆనందం ద్వంద్వాలకు అతీతమైనది. ఒకసారి మనం మనలో ఉన్న ఈ పరమస్థితిని చూచి మనస్సును ఇచ్ఛను అందులో స్థిరం చేస్తే, ఇంద్రియానుభవం ద్వారా విషయాల అధీనతలో ఉండే సుఖాలు జుగుప్సలు బదులుగా ఈ ఆనందం నెలకొంటుంది. ఇదే మోక్షానికి నిజమైన దారి.

ఆత్మనిగ్రహం తన్నుతాను శిక్షణకులోను చేసుకోవటం, నిగ్రహించుకోవటం ఎన్నడూ తేలికపని కాదని వేరే చెప్పవలసినపనిలేదు. తమమీద తాము ఏదోవిధమైన నియంత్రణ విధించుకోవటం తప్పదని తెలివికలవారందరికీ తెలిసిన సంగతే. ఇంద్రియ నిగ్రహాన్ని కలిగిఉండమని హితవు చెప్పటం సర్వసాధారణమై పోయింది. కాని సాధారణంగా ఆ విధంగా చెప్పిన హితవు పరిపూర్ణంగా ఉండదు. దానిని ఆచరించే వారు కూడా దాన్ని చాలా పరిమితంగా పాటిస్తారు. వారి ఆచరణ అసమగ్రంగా ఉంటుంది. *'బలవానిన్ద్రియగ్రామో విద్వాంసమపి కర్షతి'* అన్న మనువు వాక్యాన్ని బట్టి ఇంద్రియ నిగ్రహం ఎంత దుష్కరమో గ్రహించవచ్చు. సంపూర్ణ ఆత్మవిజయాన్ని సాధించాలని శ్రమపడుతున్న ఋషి, నిర్మల వివేక విచక్షణాయుతమైన అంతరాత్మగల వ్యక్తి, ఇంద్రియాలు తనను త్వరపెట్టి తమ వెంట లాక్కుపోతున్నాయని కనుగొంటాడు.

మనస్సు ఇంద్రియాధీనం

బలవంతములైన ఇంద్రియాలను నిగ్రహించాలని ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తున్న వివేకి అయిన వాని మనస్సును కూడ ఆ ఇంద్రియాలు బలాత్కారంగా ఆకర్షిస్తున్నవి గదా! ఇంద్రియాలను స్వాధీనం చేసుకోవటం చాలా తేలిక అయినట్లు మాట్లాడుతూ దానికోసం తేలిక మార్గాలను సూచించేవారు ఇంద్రియజయంలో ఉన్న గొప్ప కష్టాన్ని ఎరుగరని దీనివల్ల తెలుస్తున్నది. బలవంతాన అవి మనలను తమ వెంట ఈడ్చుకొనిపోగలవు. ఎందుచేతనంటే మనస్సు సహజంగానే ఇంద్రియాలకు లోబడుతుంది. అంతర్గతమైన ఒక ఆసక్తితో మనస్సు విషయాలను పరికిస్తుంది. వాటిమీద స్థిరపడుతుంది. ఆ విధంగా విషయాలలో బుద్ధి నిమగ్నం అయ్యేటట్లుగా, ఇచ్ఛను ఆసక్తిని వహించేటట్లుగా చేస్తుంది. ఇది సంగానికి త్రోవతీస్తుంది. సంగం వల్ల కోరిక జనిస్తుంది. ఆ కోరిక తీరకపోయినా దానికేదైనా అడ్డంకిగాని వ్యతిరేకతగాని వచ్చినా వ్యాకులతను తీవ్రభావావేశాన్ని ఆగ్రహాన్ని పొందుతుంది. ఈ భావతీవ్రతవల్ల అంతరాత్మ మోహాన్ని పొంది అస్పష్టతకు లోనవుతుంది. బుద్ధి ఇచ్ఛలు, ప్రశాంత సాక్షి అయిన అంతరాత్మను చూడటం, దానిలోనే ఆసీనం కావటాన్ని మరచిపోతాయి. దీని కారణంగా స్మృతి నుంచి పతనం కావటమే గాక బుద్ధికూడ మసకబారిపోయి నాశనం అవుతుంది. తాత్కాలికంగా మన స్మృతిలో బుద్ధి లేకుండాపోతుంది, భావోద్రేకం అనే మబ్బు చాటున మాయమైపోతుంది. అందువల్ల మనమే ఆగ్రహం, తీవ్రభావం, దుఃఖం అయిపోతాము. ఆత్మగా బుద్ధిగా ఉండివాటిని గమనించటం మానివేస్తాము.

ఈ వ్యవహారాన్ని నిరోధించాలంటే ఇంద్రియాలన్నింటినీ సంపూర్ణంగా అదుపులో పెట్టాలి. సంపూర్ణ ఇంద్రియ నిగ్రహం వల్ల మాత్రమే వివేక ప్రశాంతమైన బుద్ధి దానికి అర్హమైన స్థానంలో స్థిరంగా నిలవగలుగుతుంది.

ఆత్మవిజయమే పరిష్కారం

కేవలం మానసిక శిక్షణ ద్వారా, బుద్ధిద్వారా ఇంద్రియ

నిగ్రహాన్ని పరిపూర్ణంగా సాధించటం వీలుకాదు. తనకంటె అధికమైనది, ప్రశాంతిని ఆత్మవిజయాన్ని సహజసిద్ధంగా గలిగినది అయిన దానితో యోగం వల్ల మాత్రమే ఇది సాధ్యపడుతుంది. తన సర్వ ఆత్మను దైవానికి అర్పించి అంకితం చేయటం వల్లనే ఈ యోగం జయప్రదం అవుతుంది అని శ్రీకృష్ణుడు ప్రకటిస్తున్నాడు. 'నాకే అర్పించాలి' అంటున్నాడు.

మనస్సు, బుద్ధి ఆత్మ యొక్క ఉపకరణాలు

సర్వేంద్రియాలను నిగ్రహించి నా యందే తత్పరుడైన యోగిగా ఉండవలసింది. ఇంద్రియాలు ఎవని స్వాధీనమై ఉండునో వాని బుద్ధి మాత్రమే స్థిరంగా ఉండగలదు అని ఆయన భావం. మోక్షాన్ని ప్రసాదించే వాడు మన లోపలనే ఉన్నాడు. మనస్సు కాని, బుద్ధిగాని మన వ్యక్తిగత ఇచ్ఛగాని కేవలం ఉపకరణాలు. అంటే వాటిద్వారా పని జరుగుతుందేగాని వాటంతట అవే మోక్షప్రాప్తి కలిగించలేవు. గీత చరమ భాగంలో చెప్పినట్లు ఆ పరమేశ్వరుని యందే మనం శరణు పొందాలి. ఇది జరగాలంటే ఆయనయే మనసర్వ అస్తిత్వానికీ విషయంకావాలి. ఆయనతో మనకు అంతరాత్మ సంబంధం ఉండాలి. '*యుక్తా ఆసీతమత్పరః*' అన్న వాక్యానికి ఇదే అర్థం. కాని గీత సహజంగా అవలంబించే ధోరణికి అనుగుణంగానే ఇక్కడ పరమేశ్వరునిగురించి ఒక సూచన చేయటం మాత్రం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన '*యుక్త, ఆసీత, మత్పరః*' అనే మూడు మాటలను మాత్రం చెప్పటం జరిగింది. ఇకముందు గీత పెంపొందింపబోతున్న 'ఉత్తమ రహస్యా' నికి చెందిన సమస్త సారానికి ఈ మూడు మాటలలో బీజావాపన జరిగింది. సూచనా మాత్రంగానే ఉన్న ఈ విషయం వద్దకు గీత తర్వాత తిరిగి వచ్చి విస్తరిస్తుంది.

ఆత్మలోనే బుద్ధి స్థిరంగా ఉంటుంది

పైన చెప్పినట్లు పురుషునిలో సుస్థిరమైన యోగం ద్వారా ఇంద్రియాలను వశపరచుకొన్న యోగి విషయాలలో ప్రవర్తించి వాటితో సంబంధం కలిగి ఉన్నా, వాటిమీద వర్తిం

చినా, అతని ఇంద్రియాలు అంతర్గత ఆత్మ ఆధీనంలో, ఆ అంతర్గత ఆత్మ (subjective self) అత్యున్నత స్థాయి అయిన పురుషుని అధీనంలో ఉంటాయి. విషయాలు విషయసంబంధాలు వాటి ప్రతిచర్యల దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడటం ఉండదు. ప్రతిచర్యల నుంచి స్వేచ్ఛ పొందిన ఇంద్రియాలు రాగద్వేషాల నుంచి బయటపడతాయి. 'ఇది కావాలి ఇది వద్దు' అని చెప్పే కోరికనుంచి తప్పించుకొంటాయి. అప్పుడు మనుష్యునిలో స్థిరత, శాంతి, స్పష్టత, సంతోషదాయక ప్రశాంతి నెలకొంటాయి. దీని పేరే ఆత్మప్రసాదం. ఈ నిర్మల ప్రశాంతి అంతరాత్మ సంతోషానికి మూలాధారం. ప్రశాంత అంతరాత్మను స్పృశించగల శక్తి దుఃఖానికి లేకుండాపోతుంది. ఆత్మశాంతిలో బుద్ధి స్థిరంగా నిష్కామంగా దుఃఖరహితంగా స్థిరం కావటానికి గీత సమాధి అని పేరు పెట్టింది

బ్రాహ్మీస్థితి

ఇటువంటి నిష్కామకర్మయోగి చేరుకొనే పదవిని 'బ్రాహ్మీ స్థితి' అని గీత పేర్కొన్నది. అతడు బ్రహ్మలో స్థిరం అవుతాడు. ప్రపంచబంధాలకే కట్టుబడిన జీవుల దృష్టికి, అనుభవానికి, జ్ఞానానికి, విలువలకు, దృక్పథానికి ఈ స్థితి పూర్తిగా తలక్రిందులుగా తోస్తుంది.

సామాన్యులు అంటే బద్ధజీవులు కల్లోలంతో కూడిన మురికినీటి కాల్వలు. ఏ కొంచెం కోరిక వారిలోకి పరుగెత్తుకొని వచ్చినా తట్టుకోలేక కలవరానికి లోనవుతారు. బ్రాహ్మీస్థితుడైన ముని విశాల అస్తిత్వంకల సముద్రం. దానిలో ఎన్ని ప్రవాహాలు వచ్చిచేరినా అతని అంతరాత్మ విస్తార సామ్యస్థితిలో అణుమాత్రం చలనం ఉండదు.

ఎప్పుడూ నిండుతూ, చలనం లేని స్థితిలో ఉన్న సముద్రంలో జలప్రవాహాలు ఏ విధంగా ప్రవేశిస్తాయో ఆ విధంగా సమస్తమైన కోరికలు బ్రాహ్మీస్థితునిలో ప్రవేశించి తమనామరూపాలను కోల్పోయి నశించిపోతాయి. అతడు శాంతినే పొందుతాడు. కోరికలను కోరేవాడు అటువంటి శాంతిని పొందలేడు. ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్తమైన కోరికలు అతనిలో ప్రవేశించినా

యోగిలో కోరిక పుట్టదు. సామాన్య మానవునిలో నేను నాది అనే భావం నిండి ఉంటుంది. యోగిలో ఇవి ఉండవు.

అనుసరణ: తెన్నేటి పూర్ణచంద్రరావు (శ్రీఅరవిందుల గీతాదర్శనము)

∴

సాధన మార్గం

క్షుద్రస్వభావమును పరిత్యజించాలి

నీవు అహంకార మనోవ్యక్తిత్వంలో ఉన్నంత వరకు సుడిలోపడ్డ కీటకం లాగా అక్కడకక్కడే తిరగటం తప్ప నిజమైన ఫలమేమీ వుండదు. ప్రథమమూ ప్రధాన కర్తవ్యమూ ఏమంటే క్షుద్రస్వభావ సంబంధమైనదాన్ని పరిత్యజించి దృఢ సంకల్పంతో, ప్రజ్ఞతో నీ ఇంద్రియ, శరీర, మనః, సంకల్ప బుద్ధుల కంటె ఊర్ధ్వమైన ఉన్నతవిషయం వైపు మళ్ళటం. ఏది శాశ్వతమో అమృతమో నీ ఆత్మ వైపునకు దృష్టిని మళ్ళించటం. ఆ ఆత్మ వ్యక్తిగతం కానిది, సర్వజీవులందున్నది. నీ సంకల్ప శక్తిని ఇచ్ఛను హృదయము దాని కోర్కెలకంటె, మనస్సు దాని ఆకర్షణ బంధాల కంటే — అతీత తత్త్వం వైపునకున్ముఖం కావాలి. శాశ్వతమైన విషయమేది నీలోవున్నదో, ఏది మార్పుల కతీతమో, శాంతమో, ధీరమో, సమమో, సర్వవ్యక్తులకు విషయాలకు అతీతమో, కర్మబద్ధం కాదో, ప్రకృతి పరిణామానికి లోనుకాదో దానిని, ఆ బ్రహ్మపదార్థాన్ని చేరుకోవాలి. శాశ్వతమైన దానిలో లీనం కావాలి. అదే నీవు కావాలి.

విషవలయంలో తిరగరాదు.

ఆ విధంగా నీ వ్యక్తిత్వాన్ని విశ్వజనీనం చేయగలగట మెప్పుడు సాధ్యపడుతుందంటే అహంకారాన్ని పుష్టం చేసుకోకుండా, దానికి లోబడకుండా, దానికి సంబంధించిన వాటితోతెగతెంపులు చేసుకొన్నాకనే అహంకారగ్రంథి అంటే — కోర్కెల పుట్ట — వాటి నుండి అలలై పొంగే ఆవేశ కావేశాలు ఈ తృష్ణాబంధం వల్లనే

నేను — తాను — నాదీ — వాడిదీ అన్న భావోద్రేకాలకు లోనై తృప్తి, అతృప్తులు పొందుతూ, ఇష్టానిష్టాల సుడిలో తిరుగుతూ ఆశానిరాశల నడుమ ఊగిసలాడుతూ సుఖదుఃఖాల్లో ఉయ్యాల లూగుతూ, నీ సంకుచిత ప్రేమ ద్వేషాలకు లోనై, కోపతాపావేశా లపాలై, జయాపజయాల సుఖదుఃఖాలకు స్థానమై, — ఈ విధంగా విషవలయంలో పడికొట్టుకోవటం జరుగుతున్నది.

ఆధ్యాత్మికతకు వాంఛ శత్రువు

తృష్ణ వల్లనే అస్పష్టత మానసిక అవ్యవస్థ సంకుచితత్వ పరిధికి లోనుకావటం — దుర హంకార ద్వేషా వస్తువులను తలక్రిందులుగా చిత్రించుకొని చూడటం, జ్ఞానభాస్కరుని చుట్టూ మబ్బులు కమ్మించుకోవటం — జరుగుతున్నది. తృష్ణ దాని అంగీకారాలు — క్రూరత్వాలు, పాపవృక్షానికి తల్లి వేళ్ళు. తృష్ణాబద్ధుడైనంత కాలం మనిషికి శాంతి లేదు, కాంతివెలుగులు లేవు, శాంత స్వచ్ఛ జ్ఞానమూ లేదు. యథార్థ వ్యక్తి లేడు. ఎందుకంటే, తృష్ణ తత్త్వ విరుద్ధాంశ. కనుక యథార్థ భావానికది చోటు కాదు. మంచి సంవేదనలకు కర్మలకది ఆధారం కాదు. కోర్కె ఏ రంగుల ప్రభావంలో ఉన్నా ప్రజ్ఞావంతులకది ఒక పైశాచిక స్వప్నం. మనస్సునేనిముషంలోనైనా దాని దృఢమూలాల నుండి, క్రిందికి తోసివేస్తుంది. ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్ణతకు వాంఛ కేవల శత్రువు.

బాహ్యోద్రేకాలకు చోటివ్వవద్దు

కనుక తృష్ణను సమూలంగా ఖండించు. వస్తు రూపానురక్తిని, స్వత్వబుద్ధినీ, దూరం చేయి. బైటనుండి వచ్చే ఇంద్రియ, మానసిక స్పర్శలను వేరు చేయి. ఉద్రేకాలకు లోను కాక వాటిని త్రోసివేయి. నీలో నీవు చెదరకుండా కూర్చో. బాహ్యోద్రేకాలు నిన్ను లోబరచుకొనే ప్రయత్నం చేసినా — కదలకు. స్థిరంగా ఉండు. నీ స్వభావంలో అంగుళం కూడా వాటికి చోటివ్వ వద్దు. సుఖదుఃఖాలకు ఏమాత్రం చలించకు. ఇష్టానిష్టాలను కోసి పార వేయి. ద్వేషానురక్తులను సమూలంగా నరికి పారవేయి. నీ స్వభా వంలో ప్రశాంతతను బాహ్యావిషయ పరిత్యాగ బుద్ధినీ, దృఢంగా

నాటుకో. విశ్వజనీన బుద్ధితో నిశ్శబ్ద శాంతి దృష్టితో సర్వాన్నీ చూడు.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

*

All that denies must be torn out and slain
And crushed the many longings for whose sake
We lose the One for whom our lives were made.

(Savitri, p. 316)

∴

హెచ్చరిక

యోగః కర్మసు కౌశలమ్మని గీత బోధిస్తున్నది. కర్మలను నేర్పుగా నిర్వర్తించటమే యోగం. అంటే యోగప్రశాంత మనస్కతతో చేసిన కర్మ విజయవంతమౌతుందితప్ప ఆశా — భయాంధకారంలో కొట్టు మిట్టాడుతూ చేసిన కర్మ సఫలం కాదు. ఈ సాఫల్యం కాని కర్మకు కారణం అహంకారంతో చేసే వక్రవిచారణా, తొందరపాటుతో కూడిన ఇచ్ఛ. విశ్వ జనీనదృష్ట్యా విశ్వ జ్యోతిః ప్రకాశంలో చేసిన కర్మయే యోగం. కానీ అదీ వ్యక్తిగత స్వభావంద్వారా జరగవలసిందే. కర్మయోగికి తెలుస్తుంది తన కిచ్చిన శక్తి ఫలబుద్ధి లేని కర్మసాధనమని, కర్మకడుగున నున్న దివ్యభావం — తాను చేయవలసిన కర్మ సామ్యం పొందుతున్నదని. *అతని సంకల్పంలో వ్యక్తిగత వాంఛ లేదు. తనదికాని ధ్యేయం వైపుకు నడిపించే విశ్వజనీన చేతనశక్తి తనను ప్రేరేపిస్తున్నది.* ఆ దివ్యప్రజ్ఞ మార్గదర్శకమైనది. అప్పుడు కలిగే ఫలితం సాధారణ మనోదృష్ట్యా విజయవంతమూ కావచ్చు. కాకపోనూవచ్చు. *కర్మయోగికి మాత్రం ఈ జయాపజయాలతో సఫల దుష్ఫలాలతో నిమిత్తం లేదు. తనను ప్రేరేపించిన వాని నియోగాన్ని తాను నిష్కామంగా చేయుటమే వాని వంతు.* అతనికి విజయంతో

పని లేదు. కేవలం దివ్య సంకల్పాన్ని అనుసరించటమే. ఆ దివ్య ప్రజ్ఞానుసారంగా ఫలితం కలిగినా — కలగక పోయినా బాధ్యత తనది కాదు — ప్రేరేపించిన వానిది.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు.

∴

అసత్య జీవాత్మ కోరికల పుట్ట

మనలో రెండు జీవాత్మలున్నాయి

ప్రకృతికి లోబడి ప్రవర్తించేది 'అహం'. ఎందుకంటె అది ప్రకృతిలో ఒక భాగం. ప్రకృతిలో ఒక భాగంలో స్వాత్మ వివేకం యంత్రం. కాని ఎప్పుడైతే మనశ్చేతనలో స్వాత్మ వివేకం అహంసమన్వయమందుతుందో అప్పుడది అధో జీవాత్మను సృష్టిస్తుంది. అదే అహం స్వరూప జీవాత్మ. కనుక మనం జీవాత్మ అని దేనినను కొంటున్నామో అది ప్రాకృతిక వ్యక్తి (natural personality). యథార్థ వ్యక్తియైన పురుషుడు కాదు. మనలో తృష్ణామయమైన జీవుడున్నాడే వాడు ప్రకృతి కర్మ కలాపంలో చిక్కుకొన్న పురుషుని చైతన్యము యొక్క ప్రతి బింబం — ఛాయ. అది నిజానికి త్రిగుణక్రియయే కనుక ప్రకృతిలో ఒక భాగమే. మనలో రెండు జీవాత్మలున్నాయని చెప్ప వచ్చు. కోర్కెలపుట్ట ఒక జీవాత్మ. ఇది త్రిగుణ పరిణామశీలం కలది. వాటి సమ్మేళనంతో అనేక మార్పులు పొందుతుంది. అదే కేవలం వాటి నిర్మాణం. అవే దానిని నిర్దేశిస్తాయి. ప్రకృతికీ దాని పణాలకుపైన ఉండి పర్యవేక్షించే శాశ్వత పురుషుడు రెండవ జీవాత్మ. అలాగే రెండాత్మలు. ఒకటి స్పష్టమైన అహంకారం. ఇది మనః కేంద్రంలో వుంటూ ప్రకృతి కర్మలకు కారణమౌతుంది. ఇదే మనలో కర్తృత్వబుద్ధికి హేతువైనదీ. నేనిది చేస్తున్నానన్న భావం కల్గించేదీ త్రిగుణమయమూ అయిన సహజ

ప్రాకృతిక వ్యక్తి. యథార్థ వ్యక్తి ప్రకృతికీశ్వరుడై దానిలో వుంటూ పరిణామాల కతీతంగా వుండే వ్యక్తి మనలోని రెండవ ఆత్మ. నీకు స్వేచ్ఛ కావాలంటే వాంఛాత్మయొక్క కోరికలను పరిత్యజించాలి. అహంకారజీవుని వక్రదృష్టిని విస్మరించాలి.

కామాత్మను బుద్ధి అదుపులో పెట్టలేదు

పరస్పర విరుద్ధములై తోచు ఈ గ్రుడ్డి తనము ఈలోతూ హృదయమున కెట్లు కలిగినవి? మానవుని భావాత్మక సత్తకుగల ద్వంద్వ స్వరూప లక్షణమే దీనికి గారణము. ఏలయన, మానవుని హృదయమునందు రెండంతరువు లున్నవి. ముందరి యంతరువు, పశువు నందువలె, ప్రాణసంబంధమైన భావములకు స్థానము కాని, పశుభావములకంటె అవి అనేక విధములుగా పెంపొందియుండును. అహంకార ప్రవృత్తిచేతనూ, అంధప్రాయములైన సహజాపేక్షలచేతనూ, విపరీతములైన ప్రాణ స్పందనలచేతనూ దానిభావములు నియతము లగుచుండును. అధఃపతితమైన ప్రాణశక్తికి సహజములగు కామక్రోధాదులిందు మల్లడిగొని యుండును. వాటికది వశంవదమై వర్తించుచుండును. ప్రాణతృష్ణలయూ భావావేశములయూ ఈ కలయిక మానవునిలో నొక విపరీతమైన కామాత్మను సృష్టి చేయును. సంస్కార శూన్యమైన, ప్రమాదకరమైన, యీ హృదయ లక్షణమునే, బుద్ధి విశ్వసింపక, అదుపులో బెట్టవలె ననుకొనుచున్నది. అది యుక్తమే కాని, దాని యదుపు ఎంతమాత్రమూ స్థిరమైనదికాదు.

నిజమైన ఆత్మ లోన దాగియున్నది

అది యట్లుండ, మానవుని నిజమైన ఆత్మ యీ కామపూరిత హృదయములో లేదు. దీని వెనుక, కానరాక దాగియున్న అసలుహృదయములో, — తేజోమయ గుహాభ్యంతరములో నున్నది. పరాత్పరుని దివ్యతేజః ప్రసార రూపమై, మన యాత్మ అచట నెలకొనియున్నది. చాలామందికి అది యచట నున్నట్లు తెలియనే తెలియదు. ఏలయన, ఆత్మ లందరికినీ కలవు; కాని, దాని నెరిగిన వారునూ, దాని సాక్షాత్ప్రేరణానుభవము కలగిన వారును అరుదు. ఆ దివ్యజ్యోతి స్ఫులింగమే మన ప్రకృతి

యందలి అజ్ఞానపదార్థజాతమున కంతకునూ ఆధారముగా నున్నది. దాని నాశ్రయించుకొనియే మనలో నిజమైన మానవుడు, హృత్పురుషు డేర్పడుచున్నాడు. ఈ హృత్పురుషుడంతకంతకు వృద్ధి బొంది, హృదయమాతని దివ్యప్రేరణలతో స్పందించుచున్న కొలది, మానవుడు తనయాత్మను క్రమముగా నెరుంగుచూ, పశుస్వభావమును వీడి, అంతర్యామియగు పరాత్పరుని వెలుగు నందుకొనుచూ, గంభీరమైన జీవన చేతనల జాడలను గ్రహించుచూ, దివ్యప్రేరణతో వర్తించ నారంభించును.

అనువాదం: ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు; కమలాకర వేంకటరావు (యోగసమన్వయము నుండి)

∴

భౌతికప్రాణికము – బౌద్ధికప్రాణికము

ఆయువు అనే అర్థంలో వాడే 'ప్రాణము' కాకుండా ప్రాణికము లేక ప్రాణశక్తి[1,2] అనే ఉపనిషత్తులలో కూడ వివరింపబడిన ఒక శక్తి ఉన్నది. దానిని శరీరములో పనిచేసినప్పుడు భౌతిక ప్రాణికము అని, మానసిక క్షేత్రములో పనిచేసినప్పుడు బౌద్ధిక ప్రాణికము అని వ్యవహరించెదము. మన జీవితమెప్పుడు ద్వంద్వముగా మానసిక శారీరకములుగా వర్తిస్తూంటుంది. ప్రాణశక్తి కూడ తదనుగుణంగా ఏ భంగిమ కావాలంటే ఆ భంగిమను దాలుస్తుంది.

*

---

1 Life-energy = Vital force = ప్రాణము, ప్రాణశక్తి, ప్రాణికము, ప్రాణికశక్తి.

2 ప్రాణశక్తి లేక జీవశక్తి మనుగడను పాశ్చాత్య విజ్ఞానశాస్త్రము శంకించినది. ఎందువలననగా ఆ విజ్ఞానశాస్త్రము ప్రకృతి యొక్క బాహిర చర్యలకు మాత్రమే సంబంధించినది. భౌతిక, బాహ్యములకు సంబంధించినవి తప్ప మిగిలినవానిని గూర్చి సరియగు జ్ఞానము ఇప్పటికిని లేదు. ఈ ప్రాణము, ఈ ప్రాణశక్తి భౌతికమైనట్టిది కాదు. ఇది అన్నిరూపములకు ఆధారమైనది. అన్ని రూపములను ఆక్రమించినది. ఇది లేకుండ ఏ భౌతిక మూర్తికి స్థితి లేదు. పదార్థజగత్తులోని కవతరించలేదు.

మనోప్రాణిక దైహికములు మానవుని అధోప్రకృతికి జెందిన విషయములు. అవి స్వతంత్రముగా వ్యవహరించలేవు. పరస్పర ప్రభావము కలిగి ఉంటాయి. వీటన్నింటిని సారూప్యము జేసి ఒకే ధోరణిలో ప్రవర్తింప జేయునది ప్రాణికము. మన శరీరం మీద, ఎక్కువగా మనస్సు మీద గాఢమైన ముద్ర వేయునది కూడ ఈ ప్రాణికమే. మన శరీరావయవము లన్నియు యంత్రము లోని భాగముల వలె ఇనప ముక్కలు గావు. అవి చైతన్యవంత ములు. ప్రాణశక్తిచే ప్రేరేపితమై వాటి వాటి ప్రక్రియలను సామ రస్యంతో చాల చక్కగా నిర్వహిస్తూ ఏకోన్ముఖంగా ప్రవర్తిస్తాయి.

మన బుద్ధికూడ చాలవఱకు చైతన్యయుతము, భౌతిక వాసనాయుతము. సహజముగా అది ఉన్నత కర్మలందు మాత్రమే జీవితమునకు లోబడి శరీరసంబంధమానసిక కర్మలకంటె కొంత ఎక్కువ సామర్థ్యము కలది. దీనిని మనము ఈ ఆరో హణ క్రమములో చెప్పవచ్చును. ప్రథమముగా మనము సమగ్ర నాడీమండలము ద్వారా పోయిన భౌతిక జీవశక్తి ఆధారమైన భౌతికప్రాణమును కలిగియున్నాము. అది మన సాకార క్రియకు గుర్తింపునిచ్చును. అందుచే సర్వము జీవుల క్రియాచిహ్నమే కాని స్థబ్ధమైన యాంత్రిక దేహము కాదు. ప్రాణము, శరీరము కలసి స్థూలశరీరము (మొత్తము దేహము) అగును. ఇది బాహ్య సాధనము మాత్రమే. జీవితము యొక్క నాడీశక్తి భౌతిక ఇంద్రి యములతో శరీర రూపమున ప్రవర్తించును.

ఇక అంతరసాధనము లేక అంతఃకరణము — వివేక వంతమైన మనస్తత్వము — ఉన్నది. ఈ మనస్తత్వము ప్రాణశక్తి చేత వ్యాపించును. ఇది జీవితము యొక్క మానసిక వివేకము నకు, జీవితముపై నుండు మానసిక చర్యకు ఒక సాధనమగును. మనస్సు అనెడి ఇంద్రియము నందలి ప్రతికణము, ప్రాథమిక జ్ఞానము, మానసికప్రాణము యొక్క క్రియద్వారా వ్యాపించును. అది బలిష్ఠము లేక ప్రాణాధారమునై, భౌతిక మనస్తత్వమునై యుండును. దీనిచే బుద్ధి, అహములు కూడ ఓడింపబడినవి. అయినప్పటికి ఇవి ప్రా ాధారము, బలిష్ఠము మరియు భౌతిక

మనస్తత్వములను అధిగమించుశక్తిని మనస్సునకు కలిగించును. ఈ కలయిక ఉదాత్తమానవత్వము, ఇంకను గొప్పదైన, దైవిక సంపూర్ణత్వమునకు ప్రధాన ఆటంకమునయిన క్షోభను కలిగించెడి వాంఛామయ ప్రాణమును సృజించును. చివఱగా మన ప్రస్తుతపు వివేకవంతమైన మనస్తత్వమునకు మించినది, సరియగు మార్గము, అసంపూర్ణత్వమునకు సహజ స్థానము, రహస్యము, ఉత్తమునైన బుద్ధి కలదు.

కోరికయే మన సమస్తమైన చర్యలకు మూలకారణం; మన విజయాలకు ప్రేరణ. మన జీవితానికి శాపం కూడ అదే! మన మానసిక ప్రక్రియలు — ఇంద్రియాశ్రితమైనవి, భావాత్మకమైనవి, చింతనాత్మకమైనవన్నీ ప్రాణికము యొక్క తాడింపుల నుండి విముక్తమై దాని పెత్తనము నుండి తప్పించుకొన్నప్పుడు వాటి యథార్థమైన రూపమును పొందగలవు. ఇక మానవ జీవితము దినదిన గండంగా నుండ నవసరము లేదు. ప్రాణశక్తి ముక్తమానసము ద్వారా మానవ సమస్య లన్నింటిని పరిష్కరింపగలదు.

అనువాదము: నండూరి వేంకట సత్య రామారావు.

∴

మానసికప్రాణ మొసగిన కురూపము

మానసికప్రాణము మన శరీరమున కొసగిన గొప్ప కురూపమే కోరిక. మనకు లేదని భావించిన దానిని ముఖ్యముగా పొందవలయుననే వాంఛయే కోరికకు మూలము. దానిని వశపరచుకొనుట, సంతృప్తిని పొందుట, పరిమిత జీవితము యొక్క సహజ స్వభావము. అపేక్ష, తృష్ణ, లాలసలు అను వాంఛలు మొదట ప్రాణికస్థాయిలో కలిగి, తరువాత అతిఘనము, శీఘ్రమునై బుద్ధిగతమైన రూపములను ధరిస్తాయి. అనంతపురుషునికి చెందిన యీ అనంతమైన తృష్ణను జోకొట్టి తృప్తిపరచినను అది స్వభావ

ముచే తృప్తినందనిది. మనస్సు అనెడి ఇంద్రియమును మానసిక ప్రాణము ముట్టడించును. ఇంద్రియబోధల యొక్క చంచలమైన ఆశలను తీసికొనివచ్చి, వశీకరణేచ్ఛ, అధికారమును కలిగి యుండుట, విజయము, ప్రత్యంశమునను సంతృప్తి అను వాని వలన భావప్రేరితమైన మనస్సును, ఇష్టానిష్టముల తృప్తి, రాగ ద్వేషముల ధ్వంసము, భయసంకోచము, కోరికల నైరాశ్యము, దుఃఖమువలని హింస, చిన్న చిన్న రుగ్మతలు, ఆనందప్రేరణలతో నింపి, శక్తిమంతమగు మనస్సును ఎదిరించును. ఇవి, వీని సహ కారులు మేధావంతులను, మేధావంతమైన అభిప్రాయములను రూపవికృతము, బలహీనమునైన సాధనముగ మార్చును. సంక ల్పమును కోరికగ, జ్ఞానమును అసంపూర్ణమైనదానిగ, తడబాటు, తొందరపాటు గల అన్వేషకుని పరిమితము, అసహనము, అతి వివేకము, అభిప్రాయము కలవానిగ మార్చును.

కోరిక అన్ని విచారములకు, నిరుత్సాహములకు, ఆపద లకు మూలము. అయినప్పటికి ప్రయత్నము, తృప్తి వలన దానికి అధికమైన ఆనందము కలుగును. ఎందువలననగా అది ఎల్ల ప్పుడు ప్రాణిని తన ప్రయత్నము లోనికి తీసికొని వెళ్ళి మిక్కిలి ప్రయాసపెట్టును. శ్రమ, క్షుధ, పోరాటము, తొందరగా బడలిక పొందుట, తనకు పరిమితులు కలవనే భావన, అసంతృప్తి, తొందరగా నిరాశను పొందుట, వాని వలన కలిగిన లాభములు, అంతములేని విషమమైన ప్రేరేపణ, సంకటము, వ్యాకులము — 'అశాంతి' లను పొందును.

మానసిక ప్రాణమును స్థిరముగ, ఆవశ్యకముగా పవిత్రీ కరణమొనర్చుట వలన కోరికనుండి తప్పించుకొనవచ్చును. అందువలన అన్ని సాధనములలో వ్యాపించుచున్న కోరిక స్థాన ములో నిశ్చలానందము యొక్క మానసిక ఆత్మను యథారీతిగా ఉంచవచ్చును. అది నిర్మలమైనది. స్ఫటికము వంటి మానసిక ప్రాణము, దాని సంపూర్ణత్వము నందిన మనలను, ప్రపంచ మును, ప్రకృతిని స్వచ్ఛముగ కలిగియుండును.

మానసికప్రాణము నందలి లోపమునకు మూలము

మానసికప్రాణము అన్ని ఉన్నత క్రియలను వికారమొన ర్చుటకు వానితో సంబంధము కల్పించుకొనును. కాని వానితో సంబంధము కల్పించుకొనుట యందే దాని వికారము ఉన్నది. పదార్థము వలన ఏర్పడిన దేహమునందలి ప్రాణము యొక్క భౌతిక క్రియల స్వభావము చేతనే అది వికారమగుచున్నది. దేహములోనున్న వ్యక్తి జీవిత మును, విశ్వజీవితము నుండి విడదీయుటను అదియే సృజించి నది. కోరిక, పరిమితి, ఆకలి, తృష్ణ, తాను కానిదాని యందలి కోరిక, ఆనందమునకై తడుములాట, వశీకరణమునందలి ఇబ్బం దులు, భంగములు అనువాని లక్షణములను దానిపై అద్దినది. వస్తువుల క్రమమును క్రమబద్ధీకరించుటలోను, పరిమితమొనర్చు టలోను, అది తనంతట తాను అత్యంతముగా విస్తరించి, జ్ఞానాభి వృద్ధితో ప్రయాస పరిమితమైన వస్తువుగ, అత్యాశగ, క్రమము లేని దానిగ, అస్తవ్యస్తత, వ్యాధులను పుట్టించుదానిగ, అగును.

ఇంతే కాకుండ భౌతికప్రాణము భౌతిక జీవితముపై ఆధారపడి, భౌతికజీవి నాడీశక్తికి తనంతటతాను పరిమితమగును. అందువలన మనస్సుయొక్క క్రియలకు పరిమితమగును. శరీర ముపై ఆధారపడుటకు ఒక కొలికి అగును. అలసత, అశక్తత, వ్యాధి, క్రమరాహిత్యము, అశుచి, అల్పత్వము, అనిశ్చియములకు లొంగును. భౌతికమనస్తత్వ క్రియల అంతర్ధానము కూడ సాధ్య మగును. మన బుద్ధి స్వయంశక్తిచే శక్తిమంతమయినది అగుటకు బదులుగా ప్రాణమును, దేహమును స్వతంత్రముగా అదుపులో నుంచకలిగిన ఉపయోగము, సంపూర్ణత్వమును కలిగించగల చైతన్యవంతము, నిర్మలమునై తుదకు మిశ్రనిర్మాణముగా కన్పిం చుచున్నది. ఇది ప్రబలముగా భౌతిక ఇంద్రియములచే పరిమి తమైన భౌతిక మనస్తత్వము. దేహగత ప్రాణము యొక్క అధి కారయుత వాంఛ, (కోరిక) లకు, ఆటంకములకు లొంగినది.

లోపమును సరిచేయుట

ఒక విధమగు అనుభవముచే, అంతర మానసిక క్రియల విశ్లే

షణ వలన విముక్తి పొందుటచే ఇది యొక ప్రత్యేకశక్తి యని తెలియును. స్వతంత్రకార్యాచరణకు, మానసిక భౌతికప్రాణముల భేదము తెలియుటకు దీనిని ప్రత్యేకింప వలయును. కాని బుద్ధి యందలి భావము, ఆలోచనల ప్రసార మార్గము, దాని సూచనలు ఆదేశములకు విధేయము. భౌతికప్రాణమును బుద్ధి యొక్క అదుపులో నుంచుటకు సార్ధకమైన విధేయమైన సాధనముగ ప్రాణము అప్పుడగును. ఈ అదుపు మన క్రియల యొక్క స్థితికి విపరీతమే అయినప్పటికి సాధ్యమే. కొంతవఱకు (యోగ) నిద్ర యొక్క అద్భుతములో నిది కనిపించుచున్నది. అయినప్పటికి ఇవి అనారోగ్యకరములైన అస్వాభావికములగును. ఎందువలననగా అచ్చట సూచనలు, ఆదేశములిచ్చు భిన్నమైన బుద్ధియగును. కాని సర్వజీవుల ప్రత్యక్ష ఆధిపత్యమును మహోన్నతాత్మయే గ్రహించుటచే అవి స్వాభావిక క్రియలగుచున్నవి. యథార్థము, ఉపయుక్తమునైన భావము, సంకల్పమున్న మహోన్నత మనస్సంబంధస్థితి వలన దీనిని నిర్దోషముగా అమలుచేయవచ్చును. మానసిక చింతనల తలపు ఆధ్యాత్మికమైనప్పటికి మిక్కిలి శక్తిమంతమైన ప్రతినిధిగ దానిని చేయవచ్చును.

అనువాదము: నండూరి వేంకట సత్యరామారావు

∴

భోగేచ్ఛ యొక్క క్షుద్ర రూపమే కోరిక

భగవంతుడు భోగనిమిత్తమై ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించుకున్నాడు. మానవుడనగా భగవంతుని ప్రతిరూపమే కదా! కాని అంతటి భోగము ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడా కనపడదే. దీనికి కారణం ఏమిటి? దైవసంకల్పమే ఈ ప్రపంచానికి మూలము. కాని ఆ సంకల్పము (దైవేచ్ఛ) వికృతమై 'మానవేచ్ఛగా (కోరిక) తయారైనది. అనగా కోరిక యొక్క మూలస్వరూపము దైవేచ్ఛయే. ఈ కోరికలని దైవసంకల్పాలుగా పరిణమింప జేయడమెలా? కోరిక

లను వదలివేస్తే నిర్జీవమైన సన్న్యాసిజీవితమే మిగులుతుంది కదా! మనకి కావలసింది ఇది కాదు. శారీరక జీవితంలో దైవసంకల్పాన్ని నెరవేర్చుట. — సంపాదకుడు

కోరికలే జీవితానికి ఆయువు పట్టు; కోరికలను ఆపివేస్తే జీవితం వ్యర్థం; కోరికలను తృప్తిపరచటమే సంతోషదాయకము; వాటిని వదిలివేస్తే మనిషి ఎందుకు పనికిరాని సన్న్యాసిగా తయారవు తాడు — అనే భావములు జనసామాన్యంలో ప్రబలి వున్నయి. కాని ఆత్మ చేసే ఈ యాత్రకి దేవేచ్ఛయే అసలైన కారణం. దీని వికృత రూపమే కోరిక.

ప్రాపంచికానుభవం ద్వారా ఆత్మ ఆనందాన్ని పొందాల నుకొంటే అది కేవలం ఆ స్థాయికి చెందిన సంకల్పంలోనే సాధ్యమవుతుంది. తృప్తికోసం తహతహలాడి సంతోషించడం అనేది ఆ సంకల్పం భౌతికమైన వికృతిరూపాన్ని పొందడమే. అసంగమైన సంకల్పాన్ని, వాంఛను, జ్యోతిర్మయమవాలనే అంతస్సంకల్పాన్ని, బాహిరమైన కామాన్ని, బుద్ధి శరీరాల స్పందనా వైవిధ్యాలను వేరుపర్చడం ఎంతో అవసరం. మన దైనికానుభూతులలో యీ రకమైన వైవిధ్యాన్ని గ్రహించలేక పోయినట్లయితే, ఆత్మహత్యాసదృశమైన నాస్తికత్వాన్ని గాని, కేవలం జీవించడాన్ని గాని; అనిశ్చితమైన, అసహజమైన, క్షణిక మైన రాజీని యీ రెండింటి మధ్య ఏర్పరచుకోవటం జరుగు తుంది. అనేకమంది యిదే చేస్తారు. వారిలో అతి తక్కువమంది దైవికతను అణచివేసి నాస్తికత్వాన్ని అనుసరిస్తారు.

ఎక్కువమంది సమాజం ఏర్పాటు చేసిన కట్టుబాట్ల లోను, ఒత్తిళ్ళలోని ఏ రకమైన జీవనానికి అలవాటు పడి ఉంటారో ఆ రీతిలోనే జీవించే స్పృహను పెంపొందించు కొంటారు. మిగిలిన వారు నైతికమైన పవిత్రతను, కామియయిన బుద్ధి శరీరాల భౌతిక సాంగత్యానికి మధ్య సమతుల్యత ఏర్పర చుకొని, దానిని సదాలోచనకు, ఆరోగ్యమైన ఉనికికి బంగారు బాటగా భావిస్తారు. కాని యీ మార్గాలేవీ మనం కోరుకునే

సంపూర్ణతను గాని, జీవితంలో దివ్యసంకల్ప భావాన్నిగాని యివ్వలేవు. భౌతిక శరీరంలో దాగియున్న ఆత్మను ఊర్ధ్వోన్ముఖం చేసే ప్రాణాన్ని (వాయువును) అధోముఖం చేయడం అంటే జీవిత పరమార్థాన్ని చంపుకొన్నట్లే. బతకడంకోసం బతకాలి అనుకొనడం అసంపూర్ణతతోను, అసమగ్రతతోను తృప్తి పొందడం. ఈ రెండు మార్గాల మధ్య రాజీకి రావడం — గమనం మధ్యలో రాజీపడి — అటు భౌతికతను, ఇటు దివ్యతను పొందకపోవ డమే. వాంఛతో వాంఛాగ్నితో, నిరాశా నిస్పృహాలతో నీరవ త్వంతో ఓడిన స్థితికన్న, వికృతం కాని అసంగమైన సంక ల్పాన్ని స్వేచ్ఛగా, నిశ్చలంగా, స్థిరంగా, శక్తివంతంగా ఉండే స్థితిని పొందవచ్చు.

అంతర్గతంగా ఆనందమైన సంకల్పాన్ని, తాపత్రయానికి లొంగి, పరిమితమై, పరాభూతమై ఉండనప్పుడు, నియంత్రిస్తూ, శత్రువులా ప్రాణంపై దాడిచేసేబుద్ధి నుండి వేరుచేసి — సంక ల్పంతో కూడిన ప్రాణాన్ని ఒక నమ్మకమైన పరికరంగా మార్చు కొనవచ్చు.

ఈ గొప్ప విషయాలను కూడ మనం వాంఛ అని పిలవ వచ్చు. ఆ స్థితిలో తాపత్రయంకన్న వేరైన దివ్యకామనను, తత్సంబంధమైన స్థాయిగల అంశాలను కూడ వాంఛ అని నామ మాత్రంగా లెక్కింపడానికి అవకాశం ఉంది. అందువలన స్వభావ సంసర్గ, చర్యాత్మకమైన వైవిధ్యాల దృష్ట్యా దీనికి వేరు వేరు పేర్లను ఉంచడం మంచిది.

ప్రాణాన్ని సంగత్వం నుండి వేరుచేసి, మన నిసర్గ స్వభా వాన్ని బాధాకరమైన అహంకార, తాపత్రయాలతో గలదిగా కాక, అసంగమైన బుద్ధికి లొంగిన పరికరంగా ఉంచుకొనడం పరిశుద్ధతలో తొలిమెట్టు.

అనువాదం: డా॥ కె. సత్యమూర్తి.

∴

ప్రాణశక్తి యొక్క నిజ లక్ష్యములు

కామాత్మ యొక్క చేష్టలు

ప్రాణకర్మలను ఆధ్యాత్మికముగా నిర్వర్తించుట సులభము కాదను మాట నిజము. అజ్ఞాన భూయిష్టమైన తన ప్రయోజనములను నెర వేర్చుకొనుటకై మనలో జీవేచ్ఛ యనునది ఒక అయథార్థమైన కామాత్మను సృష్టిచేసి, యథార్థమైన అంతరాత్మజ్యోతిస్స్ఫులిం గముయొక్క స్థానమున దానిని నెలకొల్పినది. అదియే, ఈ చిక్కున కంతకునూ మూలకారణము. ఈ కామాత్మయే మన ప్రాణకర్మలనన్నింటినీ ప్రేరేపించి వక్రింపజేయుట ఆరంభించు చున్నది. నైతికవర్తనులూ ధార్మికవర్తనులూ నైనవారినిగూడ — త్యాగశీలురుగనూ, భూతదయాపరులుగనూ చెలామణి యగు వారినిగూడ — ఈ కామాత్మయే అల్లిబిల్లిగా పెనవైచికొని నడు పుచుండును.

పృథగ్భావనచేయుచుండు అహంకారాత్మయిది. పృథగ్భా వముతో స్వోత్కర్షను ప్రకటింపజేసికొనుట కది యెల్లప్పుడునూ ప్రేరేపించుచుండును. బట్టబయలుగనో, లేక తళుకులీనెడి ముసు గుల చాటుననో, తన స్వత్వమును, తన భోగమును, తన విజయమును, తన సామ్రాజ్యమును విస్తరింపజేసికొనుటకే మనల నుద్వేగపరచుచుండును. ప్రాణమయ ప్రకృతియందలి ఈ యశాంతిని, అపశ్రుతిని, వైపరీత్యమును తొలగించవలెననిన, మన లోని *యంతరాత్మకు — హృత్పురుషునికి నాయకత్వము లభిం పవలెను.* అహంకారపూరితమైన కామాత్మను విచ్ఛిన్నము చేయవలెను.

జీవితములోనే సంసిద్ధి

ఇట్లనుటచే, జీవితమునే నిరోధించి, దాని సహజసంసిద్ధి దానికి కలుగ కుండ చేయవలెనని కాదు. మనలో, బయటికి గోచరించు నీ కామాత్మ వెనుక, అంతరమున, యథార్థమైన ప్రాణసత్త కలదు. దానిని విచ్ఛిన్నముచేయక, పరిస్ఫుటమొనర్చి, దివ్యప్రకృతిశక్తిగా దాని నిజప్రవృత్తిని వెలికిదెచ్చి విడుదల చేయవలసియున్నది.

మన యంతరాత్మ ఆధిపత్యమున నిట్లీ యథార్థ ప్రాణసత్తను ప్రబలమొనర్చినగాని, ప్రాణశక్తియొక్క ఆశయములకు దివ్యసంసిద్ధి చేకూరదు. *వస్తుతః ఈ యాశయము లెప్పటివలెనే యున్ననూ, వాని యంతర్లక్ష్యమూ, బాహ్యలక్షణమూ మాత్రము రూపాంతరము చెందును.* సాధారణ ప్రాణశక్తివలె దివ్యప్రాణశక్తికూడ అభివృద్ధికొరకూ ప్రతిష్ఠకొరకూ ప్రవర్తిల్లుననుమాట నిజము. కాని, ఆ ప్రతిష్ఠ బాహ్యస్థమైన క్షుద్రవ్యక్తిది కాదు. అంతర్గతుడై యున్న పరమపురుషునిది. ఆ యభివృద్ధి యథార్థమైన పరమపురుషత్వములోని కభివృద్ధి.

విశ్వములోనే దివ్యానంద భోగము

అహంకారమును వశంవద మొనర్చుకొని విచ్ఛిన్నము చేసినగాని యీ పరమపురుషావిష్కారము జరుగదు. *ఇదియే జీవితముయొక్క యథార్థలక్ష్యము. ఇందు అభివృద్ధికి స్థానమున్నది. కాని, ఆ యభివృద్ధి, ప్రకృతియందు — దేహమనః ప్రాణములయందు — అంతరాత్మ సాధించెడి యభివృద్ధి. అట్లే, ఇందు సకలమునూ తనదిగా ఆకట్టుకొనుట యున్నది. కాని, అది అహంకార కామనతో ఆయావస్తువులను వస్తువులుగా గ్రహించి ఆకట్టుకొనుట కాదు. వానియందలి దివ్యత్వమును దివ్యానుభూతిచే గ్రహించి యాకట్టుకొనుట. అదే విధముగ, భోగము, సంగరము, విజయము, సామ్రాజ్యాధిపత్యము — ఈ లక్షణము లన్నియూ నిందు గోచరించును. కాని, ఆ భోగము విశ్వములో దివ్యానందభోగము. ఆ సంగరము తమ శృత్తులతోడి సంగరము. ఆ విజయసాధన ఇచ్ఛాజ్ఞాన ప్రేమ శక్తులచే అజ్ఞానక్షేత్రములపై విజయసాధన. ఆ సామ్రాజ్యాధిపత్యము ఆత్మ సామ్రాజ్యాధిపత్యము, బాహ్యాభ్యంతర ప్రకృతులపై అడ్డులేని ప్రభుత్వాధికారము.*

*

జీవితంలోనే పూర్ణతాసిద్ధి

చైత్యపురుషుని ప్రాణం — ప్రాణికమనస్సు లేదా తృష్ణామయజీవాత్మ — ఉన్నది. ఇదీ తన పరిపూర్ణతనాకాంక్షిస్తుంది. ఇక్కడ కూడా ప్రాథ

మికావసరమేమంటే మానసికమైన ప్రాణసామర్థ్య సమగ్రత. తన కర్తవ్య నిర్వహణ సమర్థత. ఆంతర చైత్యపురుషుని జీవనంలో పూర్ణతాసిద్ధి కోసం ఎదురయ్యే ప్రేరణలు, శక్తులను స్వాధీనం చేసుకొని శక్తి, స్వాతంత్ర్యం, పరిపూర్ణతలను సాధించటానికి వాటినే సాధనాలుగా చేసుకోవాలి. మన పరిపూర్ణతకు కావల సిన ధైర్యస్థైర్యాలు, జీవనయానంలో దృఢసంకల్పం. ఏవి మనం శీల — వ్యక్తిత్వశక్తులుగా చెబుతున్నామో అవన్నీ ఇవన్నీ వాటి పూర్ణశక్తి సామర్థ్యాలకోసం చైత్యపురుషుని ప్రాణశక్తిపై ఆధార పడి జవసత్వాలతో పైకి పొంగుతుంది.

చైత్యపురుషునిలో సుస్థాపితం కావాలి

ఈ పూర్ణత్వంతో పాటు, చైత్యపురుషునిలో సుస్థాపితమైన సుఖసంతోషాలు — స్పష్టత, పవిత్రత లుండాలి. ఆ స్పందశక్తి తుఫాను వంటి అసంస్కృత శక్తి కారాదు. శక్తి సామర్థ్యాలుండాలి. దానితో పాటుగా క్రియ ఉండాలి. ఇవి స్పష్టత, సంతుష్టి పవిత్రలతో సమన్వితం కావాలి. వీటి కన్నిటికీ *అడుగున ఆనందావేశం పీఠంగా వుండాలి. తృష్ణామయుడైన జీవుడు వ్యత్యస్తమైన కోర్కెలను వదలి విషమతను త్యజించి వాటిలో ఒక సమత, ఒక న్యాయం, ఋజుత్వం సాధించాలి. అప్పుడవి దివ్యానంద తరంగాలుగా, స్పందనలుగా పరిణమిస్తాయి. అంతదాకా హృదయం మీద, మనస్సులో, ఆత్మలో వాటి ఒత్తిడి ఉండరాదు.* ఆత్మనుండి అలలై శాంతమనస్సు, పవిత్రహృదయం ద్వారా పొంగే ప్రతి ఆజ్ఞలను, ప్రేరణలను తటస్థంగా క్రియాశీలంతో స్వీకరించాలి. ఆ ప్రేరణల ఫలమేదైనా స్వీకరించే మనోదార్ఢ్యముండాలి. ఏ సుఖానుభవమైనా సరే అది అర్థమా! పూర్ణమా! శూన్యమా! అన్న వివేచన లేకుండా స్వీకరించగలగాలి. ఎందుకంటే ఆ ఫలితం మన యజమాని అనుగ్రహం కనుక. యజమాన్యం — భోగానుభవం — దాని ధర్మం; ప్రయోజనం స్వధర్మం. అది హింసింపరానిది. దాని స్వీకరణ శక్తిలో బద్ధకం కానీ, అలసట కానీ అణగార్చటం కానీ, జడత్వం కానీ శూన్యత్వం కానీ వుండరాదు. ఆ భోగానుభూతి

సారతః ఆత్మానందం కావాలి. కానీ అది సర్వాన్ని ఆదరించి మానసిక, భావావేశ, క్రియాత్మక, ప్రాణిక, దైహిక భూమికల లోని సంతోషాన్ని ఉన్నతీకరించాలి. ఊర్ధీకరించాలి. వీటికోసం, దానిలో సమన్వయ సామర్థ్యముండాలి తప్ప అసమర్థ్యం, జడత్వం ఉండరాదు. ఇలా వుంటే అద్భుత భావసాంద్రతలను భరించలేదు. అప్పుడు ఆత్మ, — మనస్సు — హృదయం — సంకల్పం — శరీరం — ఈ భూమికలన్నీ నిర్వీర్యములైపోతాయి. పూర్ణత్వం — నిర్మలపవిత్రత — సంతోషం — సమత్వం స్వాధీనం చేసుకొని అనుభవించటానికి శక్తిసామర్థ్యాలు — అన్న చతుర్విధాత్మక[1] పరిపూర్ణత చైత్యపురుషుని ప్రాణశక్తి లక్షణం కావాలి.

అనువాదం: కమలాకర వేంకటరావు (యోగసమన్వయం నుండి); ఆచార్య తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

∴

ఆచరణాత్మకమైన మార్గదర్శక సూచనలు

అన్ని సామాన్య ప్రాణిక కదలికలు నిజమైన సత్తాకు విదేశీ యమైనవి. అవి బయటనుండి ప్రవేశిస్తాయి. ఆత్మకు సంబం ధించినవి కావు. ఆత్మలో పుట్టినవి కావు. సాధారణ ప్రకృతి నుండి వచ్చే తరంగాలు అవి.

కోరికలు బయటనుండి వస్తాయి. అవచేతనా ప్రాణికం లోకి ప్రవేశిస్తాయి. ఉపరితలానికి చేరుతాయి. అవి ఉపరితలా నికి వచ్చినప్పుడు, మనస్సుకు వాటిని గూర్చిన స్పృహ ఏర్ప డినప్పుడు, మనలో ఆ కోరికపట్ల ఎరుక ఏర్పడుతుంది. అది మన స్వంతకోరికే అని అనుకుంటాము. ఎందుకంటే అది ప్రాణికం

---

[1] పూర్ణతా — ప్రసన్నతా — సమతా — భోగసామర్థ్యాలు.

నుండి మనస్సులోకి చేరిందని మనం భావిస్తాం. అది బయట నుండి వచ్చిందని తెలియదు. ప్రాణికానికి చెందినది, సత్తాకు చెందినది, దానిని బాధ్యురాలుగా చేసింది కోరిక కాదు. విశ్వ జనీన ప్రకృతినుండి సత్తలోకి వచ్చే తరంగాలకు, సూచనాత్మక మైన ప్రవాహాలకు ప్రతిస్పందించే అలవాటు అది.

*

కోరికను త్రోసిపుచ్చడం అనగా కవ్వింపు చర్యలకు లొంగ కుండా వుండటమే. నిజమైన ఆత్మకు, అంతర్గత ప్రకృతికి ఏ మాత్రం సంబంధంలేని 'విదేశీ అంశం' గా చైతన్యం నుండి దానిని త్రోసిపుచ్చడమే. కోరిక సూచనలను త్రోసిపుచ్చడం కూడా ఈ తిరస్కారంలో ఒక భాగం. సూచనగా వచ్చిన చర్య నుండి విరమించుకోవడం — అది సరియైన చర్య కాకపోతే — యోగనియమాలలో చేర్చి తీరాలి. తప్పు మార్గంలో, మానసిక, తాపసిక సూత్రంతో, లేదా కఠినమైన నైతిక సూత్రంతో దీనిని సాధిస్తే అది (నిగ్రహం) అణచివేత అంటారు.

నిగ్రహానికి, అంతర్గత తిరస్కారానికి మధ్యగల తేడా, మానసిక, నైతిక సంయమానికి, ఆధ్యాత్మిక ప్రక్షాళనకు మధ్య గల తేడా వంటిదే.

*

నిగ్రహానికి, ఆత్మ సంయమానికి మధ్య తేడా ఇది: "కోరకుండా ఉండలేను. కాని కోరికను సంతృప్తిపరచను", అని ఒకటి అంటుంది. "నేను కోరికను తిరస్కరిస్తాను. కోరికను తృప్తిపరచడాన్ని తిరస్క రిస్తాను" అని రెండవది అంటుంది.

*

నీ సిద్ధాంతము తప్పు. కాంక్షను స్వేచ్ఛగా వ్యక్తం చేయడం వల్ల కొద్దికాలం పాటు ప్రాణికానికి విశ్రాంతి నివ్వవచ్చును. కాని అదే సమయంలో కాంక్ష పుట్టడానికి హక్కు ఇస్తుంది. *అది ఏమాత్రం తగ్గదు. సూక్ష్మరూపాలలో అంతర్గతంగా తృప్తి పరుస్తూ నిగ్రహం చేయడం చికిత్స* కాదు. బాహ్యమైన విధంగా కాంక్షను వ్యక్తం చేయడం కూడా మంచి చికిత్స కాదు. వ్యక్తి

గనుక కృతనిశ్చయంతో వుంటే, పూర్తి సంయమనం గనుక జరిగితే, కాంక్షను వ్యక్తం చేయకపోవడం పరిపూర్ణంగా సంభవమే. అప్పుడు ఈ నియంత్రణ (సంయమం) నిగ్రహం అవదు. అంతర్గతంగాను బాహ్యంగాను తిరస్కరించడమే అవుతుంది.

*

నీ చేతన నుండి కోరికను, ఈర్ష్యను బహిష్కరించాలి. ఇంకో మార్గం లేదు.

*

పూర్తిగా కోరికను త్యజించడానికి చాలా కాలం పడుతుంది. కాని, స్వభావం నుండి ఒకసారి దానిని త్రోసిపుచ్చితే, అది బయట నుండి వచ్చే శక్తి అని, తన పంజాను ప్రాణికంలోకి, భౌతికంలోకి దింపుతుందని నీవు గ్రహించగలిగి నప్పుడు, దానిని తొలగించుకోవడం మరింత తేలిక. అది నీలోని భాగం అని, నీలోనే వ్రేళ్ళూనిందని భావించడానికి నీవు అలవాటు పడ్డావు. అందువల్ల దాని కదిలికల్ని అణచడం మరింత కష్టమవుతుంది. దాని పాతకాలపు నియంత్రణను రూపుమాపడం కష్టసాధ్యమవుతుంది.

*

నీవు చేసే పనిలో, చివరికి సాధనలో సైతం కోరిక మిశ్రమం అవుతుంది. సందేహం లేదు. అదే అసలు కష్టం అంతా. కోరిక అసహనమైన ప్రయత్న కదలిక తెస్తుంది. కష్టం వచ్చినప్పుడు నైరాశ్యం, తిరుగుబాటు చెలరేగుతాయి. తక్షణమే ఫలితం ఉండదు. ఇతర గందరగోళం, కల్లోల భావాలు ఎదురవుతాయి. ఆకాంక్ష అన్నది కోరిక రూపంలో ఉండకూడదు. అంతర్గత ఆత్మ అవసరం అన్న భావన ఉండాలి. భగవంతుని వైపు తిరగాలన్న, భగవంతుని అన్వేషించాలన్న ప్రశాంత సుస్థిర సంకల్పం వుండాలి. ఈ కోరికల మిశ్రమాన్ని రూపుమాపడం తేలిక గాదు. ఎవరికీ కూడా తేలిక కాదు. కాని అందుకు సరియైన సంకల్పం వుంటే సాధ్యపడుతుంది. నిలకడగా ఉన్న శక్తి సాయంతో దీనిని సాధించవచ్చును.

*

మంచి కోరికలు ఉంటే, చెడ్డ కోరికలు కూడా వస్తాయి. ఆకాంక్షకు, సంకల్పానికి చోటు వుంది. కాని కోరికకు స్థానం లేదు. కోరిక ఉంటే బంధం ఏర్పడుతుంది. అంతే కాదు దాంతో బాటు వాంఛలు, ఫలనాది కావాలని పట్టుపట్టడం, సమత స్థితి లేక పోవడం, కోరిక ఫలించనందుకు ఆవేదన అన్నీ వస్తాయి. అవన్నీ యోగసాధనకు విరుద్ధమైనవి.

*

ప్రతిభూమికలో సొంతంగా సత్యాలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని మరింత ఉన్నత భూమికలో సత్యాలు కానే కావు. ఉదాహరణకు: కోరికలు, అహం అన్నవి మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక అజ్ఞాన భూమిక లోని సత్యాలు. అక్కడ అహం, కోరిక లేని మనిషి తమోగుణాలతో కూడిన మరమనిషి అవుతాడు. మనం ఉన్నత భూమికలకు చేరినప్పుడు అహం, కోరిక సత్యాలుగా నిలబడలేవు. అవి అసత్యాలుగా మారి నిజమైన వ్యక్తిని, నిజమైన సంకల్పాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేస్తాయి. ఇక్కడ కాంతి శక్తులు, చీకటి శక్తుల మధ్య పోరాటం ఒక సత్యం. అయితే మనం ఇంకాపై శిఖరాలు చేరినప్పుడు, మరింత అల్పమైన సత్యంగా బలహీనపడి, అతిమనస్సులో ఏమాత్రం సత్యం లేకుండా అంతర్హితమవుతుంది.

స్వేచ్ఛానువాదం: కె. యజ్ఞన్న

పిల్లల మనస్సు పెద్దవాళ్లకు మల్లె కరుడు కట్టుకోపోయి ఉండదు.; చాలా స్వేచ్ఛగా వుంటుంది. ఇది వాళ్లకు కలిగే ఆలోచనలలోను, ఊహా చిత్రాలలోను, వాళ్లు కనే కలల్లోను ప్రతిబింబిస్తుంది.
పిల్లలు ఆత్మతో దగ్గర సంబంధాన్ని కలిగి వుంటారు. చైత్యపురుషునికి **(psychic being)** *చేరువగా ఉంటారు. వాళ్ళ కళ్లల్లోను, చేష్టలలోను ఇది ద్యోతకమవుతుంది.*

— శ్రీమాత

విశ్వమే కామం – ఆ విశ్వమే ప్రకామం

1908-09 సం॥ ల మధ్యకాలంలో శ్రీఅరవిందుల వారు రచించిన లఘు కవిత "Kama" కు అనువాదమిది.

(ఓ భావనాలహరి ప్రకారం, కోరిక సృష్టికి దాని స్థితికి మూలం. సకల వస్తు సముదాయం అజ్ఞానప్రేరితమైన కోరికచే సృష్టింపబడి, దానిచే కొనసాగింపబడుచున్నది. అందుచేత ఈ దృశ్యమాన జగత్తులోని చరాచర జీవరాసులన్నీ కోరిక యొక్క సంకల్ప సంజనితములే, సంరక్షకములే. అంచేత కోరికలకు దూరంగా వుంటే అజ్ఞానానికి అతీతుడవుతాడు. అలాగే అజ్ఞానం నుండి విముక్తమవటం వల్ల ఆశావలయం నుండి విముక్తుడవుతాడు. అప్పుడు దృశ్యమాన జగతి నధిగమించి ఆత్మ దివ్యసత్యం లోనికి ప్రవేశిస్తుంది. తీరని కోరికల వలయ పరిభ్రమణ విముక్తులైతే అనంత సత్యం సాక్షాత్కరిస్తుంది. దివ్యచైతన్యం సొంతమవుతుంది. ఇక్కడ కామం దివ్యసత్యనిలయం నుండి నిష్క్రమింపజేసి జీవులను నిత్య సత్యదూరులను గావించుటకు, సచ్చిదానంద వలయం నుండి వెలువడెడు ఓ శక్తిగా అభివర్ణించబడింది. *ఆ కోరికలను త్యజించినట్లైతే మరలా జీవులు విశుద్ధాత్ములై సచ్చిదానంద స్వరూపులవుతారు. ప్రవిమలానంద పరం జ్యోతి స్వరూపులై పరిఢవిల్లుతారు. కోరికల వలయంలో కోరి పడితే దుఃఖ సముద్రంలో చిక్కుపడతారు. కోరికల వలయం నుండి విముక్తులయితే విమలానంద స్రవంతులలో ఓలలాడు తారు. కోరికే సుఖదుఃఖాలు రెండిటికీ మూలం. తస్మాత్ జాగ్రత్త! మానవుడా తెలిసి మసలుకో!!*)

నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్న ఓ సువిశాల నిర్జన భూమములారా!
— నిర్వ్యాపక క్షేత్రములారా!!
అడవిగాచిన వెన్నల సామ్రాజ్యాలకు నెలవైన ఓ ఉపరితలావృత
అంభోరాసులారా! — దప్పి దీర్చలేని సలిల సమూహములారా!
వాంఛా సమ్మోహితులై, వ్యసనాల బందీలై అరిషడ్వర్గావృతులైన

వివిధ సజీవ రూపాకృతులలో బహుళంగా పురోభివృద్ధి
నందండి పునరుత్తేజితులవండి.
నా ఊపిరిని జీవుల హృదయాంతరాళం లోనికి సొగయజేస్తాను,
అప్పుడు భావావేశ ప్రపూర్ణ స్పందనా రవళుల తీవ్రతతో
మధురాకర్షణా విజృంభిత పవనాలు ప్రశాంతతను భంగపరుస్తవి,
నిశ్శబ్దం సుశ్రావ్యమైన ఆలగోడు బాలగోడులా అభివ్యక్తమవుతుంది.
అనంత విశ్వమూ సృజన సంశోభితమై, బాహ్య జీవన క్రమం
మహోజ్జ్వలంగా ఉదయిస్తుంది.
నా హృదయగోళం నుండి ద్వాదశాదిత్యులు ప్రజ్వరిల్లి నిర్దయా
పూర్ణ శూన్యంలోనికి ప్రవేశింతురు గాక!
మాయాజాల వలయంలో నలుచెరగులా నర్తిస్తూ నక్షత్రాలు
దివారాత్ర పడుగు పేకలతో, జీర్ణమయ్యే జీవితమనే సాలెగూడు
నిర్మాణం సాగింతురు గాక!
ఎందుకంటే నేను ప్రేమను, నేను తీవ్ర ఉద్వేగాన్ని — ఉద్రేకాన్ని
నేనీ విశ్వాన్ని సృష్టిస్తాను. ఏకైక బ్రహ్మము నేను.
నా సంకల్పం వివిధాకృతులను పొందుతుంది;
నేను మార్పొంది, పరిభ్రమించు చక్రమై పరుగులెడతాను,
చక్రవేగాన్ని మించి పందెంవేసి ఉరుకుతాను,
విశ్వం నాతో పరుగిడుతుంది. నేను దానిని పరిరక్షిస్తాను
ఎందుకంటే నేను ప్రేమను. నేను పరిభ్రమించి పరిభ్రమించి
అలసి విశ్రాంతికై ఆగినప్పుడు విశ్వం చుట్టచుట్టుకొని
తిరిగి శూన్యంలోనికి వెనుదిరుగుతుంది
ఆనందము, పరిహాసము — రెండూ — చెట్టాపట్టాలేసుకొని
నాతో కలసి నడుస్తాయి. నేను బాధా దుఃఖాలతో చెలిమి
చేస్తాను — కలసి ఆడుతాను.
నేను శ్రీకృష్ణతాండవ కేళిని, కాళిక కరాళ నృత్యాన్ని
తేజో గంభీరతలు నావి — మహత్వపటుత్వం, ప్రసన్న
ప్రభుత, నా కాణాచి.
నేను హృదయాన్ని, కేరింతలు కొడుతూ మహదానంగా
ఆడుకొనే అప్రమేయ చిన్నారుల్లా మలచగలను,

వస్తువుల ఆత్మను, పరమానంద సంభరితమైన స్త్రీ మూర్తిలా
రూపొందించగలను.
ఆకలి దప్పులారా! ఆవిర్భవించి ప్రపంచాన్ని రూపుదిద్దండి!
ఆనందమా! దిగువనజేరి దాని కాధారభూతమై బలాన్ని చేకూర్చు
ఓ ఆకాశమా! మార్పును సంతరించుకో. శాశ్వత ప్రరిభ్రమణం
నుండి పరిపూర్ణంగా వికసించు
ఓ వస్తువులలోని చైతన్యమా!
ఓ అగ్నీ! ఐంద్రజాలిక వర్ణాంభోధిలో అనంతంగా, ఇంద్రధనుర్
కాంతికిరణ తరంగాలు!
నీ ద్రవాంశం, సృష్టింపబడిన సమస్త వస్తువులలో,
ఇంద్రియాలను సంతృప్తి పరచటానికి రంగు రుచి వాసనా
కలిగి వుండనీ!
ఓ స్థిరాకృతి గల వసుంధరా! సకల ప్రాణులలో ప్రవేశించి,
నీవు విశ్వానికి ఆసరాగా నిలువు — విశ్వభ్రమణానికి చేయూతవై
అలా ఆకలి దప్పులూ, వస్తు చైతన్యమూ, ఆనందమూ, నింగీ
నేలా నిప్పూ
నాతో సహకరించినప్పుడూ,
నేను వెన్వెంటనే మానవులనుత్సాహోల్లాస సంభరితులను
గావించటానికి
సంతోషాన్ని బట్వాడా చేస్తాను.
వెన్వెంటనే సమన్వయానికి సార్వభౌమత్వానికి, న్యాయధర్మా
లను సరఫరా చేస్తాను.
ఇదంతా అనుకున్నదనుకొన్నట్లు జరిగితే, జనావళి నా
సౌందర్యాన్ని, యుక్తతను, ధన్యాత్మతను అవగతం చేసుకొంటే
నేను వారి కోరికల వలయంలో నా ఉనికిని రహస్యంగా దాచి
ఈ శాశ్వత తరిమివేత న్యాయాన్ని నిలుపుతాను నిలదొక్కుకొనేలా.
"ఎవరు నా నుండి విముక్తులవుతారో, వారు అన్నివేళలా
పట్టు సాధించి పరిపాలిస్తారు — సంకల్ప సిద్ధి నందుతారు.
ఎవరు నన్నే వెన్నంటి ఉంటారో వారు భంగపడుతారు,
పతనమవుతారు, పతితులై — బాధా సర్ప ద్రష్టులై"

అనువాదం: 'అరవిందార్చన'

కోరిక, దాని ఔచిత్యము

మూల సత్త అఖండము. కాని ఈ సృష్టి ఖండము. ఈ ఖండ పదార్థము మళ్లీ తన అఖండతను చేరుకావాలనే తృష్ణయే కోరిక — మానవుని లోభత్వమునకు మూలకారణము. ఈ కోరిక సంస్కారము చెందుతూ పోయి పోయి చివరకు "సర్వము తానయైన వాడు" అని నిరూపించుకుండేంత వరకు కొనసాగుతూనే వుంటుంది. మార్గములో అనేక అవతారము లను తాలుస్తుంది. 'అన్నీ నాకే కావాలి', అనే భావము 'అందరికి నేను ఇవ్వాలి', అనే భావానికి దారితీస్తుంది. క్రమ క్రమంగా మానవుడు దైవానికి అర్పించుకొనగా దైవము కూడ మానవుని లోనికి దిగివస్తాడు. సృష్టిలో పరస్పర దురాక్రమ ణకు బదులు పరస్పరప్రేమ, ఖండత్వము స్థానే అఖండత, మృత్యువు పోయి అమృతత్వము రాణిస్తాయి. ఇదియే ఈ సృష్టిలో కోరిక యొక్క ఆవశ్యకత, దాని పర్యవసానము.

— సంపాదకుడు

కోరికకు ప్రేరణ ఏమిటి?

పదార్థ మాధ్యమం ద్వారా సచ్చిదానందము పొందే క్రమవికాసమే ఈ సృష్టి. పదార్థమంటే ఏమిటి? అణువణువుగా చీలిపోయిన మూలసత్త్వమే గదా. అది స్వస్వరూప ప్రాప్తికై అనుభవించే తృష్ణయే కోరిక. జీవలక్షణం గల అణువు తన వైయక్తికమైన ఉనికిని కొనసాగించుకుంటూ, అభ్యుదయం సాధించుకోవడానికి చేసే నిరంతర యత్నమే కోరిక. అదే దాని పరమార్థం.

అల్లుకున్న అనుభవ సమాహారం, అలుముకున్న స్వాధీ నత సర్వస్వంతో పాటు విలీనత, సారూప్యం, అనుభోగం వంటి వాటి ఇబ్బడి ముబ్బడి ద్వారా భౌతిక, జైవిక, నైతిక, మానసిక పరమైన ప్రగతే దీని ఉనికికి అనివార్య ప్రేరణ. అది ప్రాథమి కమైనదీ, నిర్మూలించ వీలు లేనిదీ కూడాను.

అఖండ వస్తువు, ఖండమైనప్పటికీ ఖండముల మధ్య గల అనుబంధమూ, స్వత్వభావమూ ఎక్కడికిపోవు. దానిలో

నిబిడీకృతమయ్యే ఉంటాయి. నిబిడీకృతమైన ఈ చైతన్యాన్ని అనుభవైక వేద్యం చేసుకోవడానికి గల ప్రేరణే దివ్యసృష్టికి స్ఫూర్తి. ప్రతీ ప్రాణిలోను గూడు కట్టుకున్న స్వార్థ వ్యామోహాన్ని ఉద్రేకపరిచేది కూడా ఇదే! ఇది అనివార్యమే కాదు, ఔచిత్యమైనదీ, అభిలషణీయమైనదీ కూడాను. అందుకని పెరుగుదల, విస్తరణల ద్వారా జీవనరంగంలో క్రియారూపమును పొందుతుంది.

భౌతిక ప్రపంచంలో ఈ అనుభూతిని ప్రకృతి నుండి పోషణద్వారాను, ఇతరులనో, వారు కలిగి ఉన్నదానినో సొంతం చేసుకోవడం ద్వారాను మాత్రమే పొందడం సాధ్యం అవుతుంది. కనుక కామన దాని అన్ని రూపాల్లోను విశ్వవ్యాప్తంగా ఔచిత్యమైన ఆవశ్యకతే అవుతుంది.

ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం, క్రియ-ప్రతిక్రియ, పరిమిత వనరుల సిద్ధాంతాల ప్రకారం ఈ పదార్థ ప్రపంచంలో చివరికి సంభవించే క్షయం, మరణం అనేవి జీవితాన్ని పూర్తిగా నియంత్రిస్తాయి. కాబట్టి ఏది తీవ్ర ఆతృతను కలిగిస్తుందో దాన్ని అంత ఆత్రంగానే తీర్చుకోవాలి.

కోరిక అవసరం ఏమిటి?

చేతనా మానసంలో అవచేతనావస్థ అనేది ఉంటుంది. ఆ స్థితిలో కలిగే నిరంతర కామన ఉన్నత రూపాలను సంతరించుకుంటుంది. జీవసంబంధమైన విషయాల పట్ల ఈ కామన, మానసికపరమైన జీవితంలో తీరని కోరిక గాను, ఆలోచనాత్మకమైన బౌద్ధిక జీవితంలో విరామం లేని నిరంతర సంకల్పంగాను రూపొందుతుంది.

కోరికకు గల ఈ చలనం అలా కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. ఉండాలి కూడాను. అయితే ఒకటి మాత్రం జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. ఆదిమధ్యాంతరహితుడైన జగత్కర్తతో అనుసంధానాన్ని పెంచుకుంటూ, వ్యక్తి తనను తాను నియంత్రించుకోగలిగే స్థాయికి పూర్తిగా ఎదిగే వరకు మాత్రమే కోరికల ఈ సంచారం ఉంటుంది.

కోరిక అనేది మీట వంటి ఓ సాధనం. దివ్యజీవన ఆశయానికి గమ్యమైన స్వీయజ్ఞానం అనేది ఈ విశ్వంలో దీని ద్వారానే సఫలం అవుతుంది. కాబట్టి దాన్ని చంపుకోకూడదు. ఎందుకంటే అది దివ్యజీవన ఆశయానికి వ్యతిరేకమే అవుతుంది. అనంత సత్త్వమును జేరుకుండేంత వరకు ఈ ప్రక్రియ కొన సాగవలసిందే. కాబట్టి ఈ దివ్యసంకల్పాన్ని నిరాకరించటం అజ్ఞానమే అవుతుంది.

ఏది ఏమైనా కోరికలను సక్రమంగా తొలగించుకోవడానికి మార్గాలు లేకపోలేదు. దీనికి ప్రధానంగా మూడు విధానాలు ఉన్నాయి. అనంత సత్త్వం పట్ల అభిలాషను పెంచుకోవడం మొదటిది. దైవికపరమైన సాఫల్యం ద్వారా కోరికను సంతృప్తి పరచుకోవడం రెండోది. అనంతమైన పరమానందాన్ని సర్వత్రా కలిగి ఉంటూ, అంతులేని సంతృప్తిని పొందుతూ ఉండడం మూడోది.

అయితే దీనికి తగ్గట్టుగా కోరిక స్వరూపం మారవలసి ఉంటుంది. ఒకరిని ఒకరు కబళించుకునే ఆబతో కూడిన కామన స్థాయినుండి పరస్పరం ఒకరి కోసం ఒకరు ఆనందాన్ని త్యాగం చేసుకుంటూ ఇచ్చిపుచ్చుకునే అనుభోగ స్థాయికి ఎదగవలసి ఉంది. అప్పుడు వ్యక్తి ఇతరులకు ఇచ్చి ప్రతిగా ఇతరులనుండి దాన్ని పొందగలుగుతాడు. ఒకరివల్ల ఒకరు పరస్పరం సంతృప్తి చెందేటట్లు దిగువ స్థాయివారు ఉన్నత స్థాయివారికి, అలాగే ఉన్నతస్థాయివారు దిగువ స్థాయివారికి సమర్పించుకుంటూ ఉంటారు. *మానవుడు దివ్యత్వానికి సమర్పించుకుంటే దివ్యత్వం మానవునికి వశమౌతుంది. వ్యక్తి తన సర్వస్వాన్ని విశ్వానికంతకు సమర్పిస్తే, అందుకు ప్రతిఫలంగా విశ్వజనీనమైన దివ్య అనుభూతిని పొందుతాడు.*

కాబట్టి, కామన సిద్ధాంతం క్రమేపి ప్రేమ సిద్ధాంతానికి తావు ఇవ్వాలి. అలాగే భిన్నత్వ సిద్ధాంతం ఏకత్వానికి, మరణం అమృత తత్వానికి పురోగమించాలి.

ఇదే అవసరం. ఇదే ఔచిత్యం. ఉన్నత స్థితీ ఇదే! కోరికకు స్వీయ సాఫల్యం అంటే కూడా ఇదే! విశ్వంలో ఇదే జరుగుతూ ఉంటుంది.

అసమర్థత లక్షణం ఏమిటి?

దివ్యజీవన మనుగడలో కాలంతో తను కదులుతూ, ఆవరణను తను ఆవరించుకుంటూ, పరిమితి-అపరిమితాలైన ఆనంద సచ్చిదానందాల పరిధిలో సాధించడం కోసం వ్యక్తిలోని దివ్యశక్తి ప్రేరణే కోరిక. అహంకారాన్ని ప్రేరేపించే ఓ పొర కోరికను ఆవరించి ఉంటుంది. అది జీవితం మూడో లక్షణమైన* అసమర్థత నుండి సరాసరి ఆవిర్భవిస్తుంది. దీనినే అసమర్థతా సిద్ధాంతం అంటారు.

పరిమితికి లోబడి పనిచేసే అపరిమిత శక్తే ఈ జీవితం. పరిమిత స్థాయిలో వైయక్తికమైన చర్య ఎంతటి బలహీనమైనదైనా, ఎంతటి నిరర్థకమైనదైనా, మరెంతటి అవరోధకారి అయినా — అటువంటి ప్రతీ చర్య వెనుకా సర్వశక్తి మయమైన అతిచేతన — అవచేతనల మొత్తం ప్రమేయం ఉంటుంది. కనుక పరిమితస్థాయిలో వ్యక్తిపరమైన బాహ్యాచర్య అంతటా దాని సర్వశక్తిత్వం తప్పక కనిపిస్తుంది. అయితే అది పరిమిత సమర్థతతో పాక్షిక శక్తిగా మాత్రమే పనిచేస్తుంది

ఆ సర్వశక్తిత్వం అనేది లేకుండా బ్రహ్మాండలో ఏ ఒక చిన్న సంఘటనా కూడా జరిగే అవకాశం లేదు. సర్వశక్తిత్వం, సర్వజ్ఞత — వీటి ఆజ్ఞ ప్రకారమే విశ్వం మొత్తం ప్రక్రియలో ప్రతీ ఒక చర్యా, కదలికా జరుగుతుంది. అది వస్తువులలో అంతర్లీనమైన అతిమానసంగా పనిచేస్తుంది.

అయితే వైయక్తికమైన జీవశక్తి తన స్వీయ చైతన్యానికి పరిమితమై అసమర్థమై ఉంటుంది. ఈ వైయక్తిక జీవశక్తి తన చుట్టూ ఉన్న ఇతర వైయక్తిక జీవశక్తుల సమూహానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేయవలసి ఉంటుంది.

---

* మృత్యువు, కోరిక, అసమర్థత అనేవి విభక్త జీవితానికి సంబంధించిన లక్షణత్రయం

అంతేకాదు. అనంత జీవిత సంకల్పము, సరళుల మొత్తంతో స్వీయ సంకల్పమూ, సరళి వెనువెంటనే ఏకీభవించని పరిస్థితుల్లో అనంత జీవితానికి చెందిన అదుపు, నిరాకరణలకు లోబడి కూడా వైయక్తిక జీవితశక్తి పని చేయవలసి ఉంటుంది.

కాబట్టి వైయక్తికమూ, విభక్తమూ అయిన జీవితానికి గల లక్షణాలు మూడింటిలో అసమర్థతా లక్షణమైన శక్తి పరిమితి మూడోది అన్న మాట.

మరోటి ఏమిటంటే — స్వీయ పెరుగుదల, స్వాధీనతల ప్రేరణ దాని ప్రస్తుత శక్తితో గాని సామర్థ్యంతో గాని బేరీజు వేయదు. ఆ అవసరం దానికి లేనే లేదు. కాబట్టి స్వంతం చేసు కోవాలనే ప్రేరణకూ, సొంతం చేసుకోగలిగే శక్తికి మధ్యగల అఖాతం లోంచే కోరిక పుడుతుంది.

ఈ స్వత్వేచ్ఛ, తనకు కావలసిన వాటిని సదా సొంతం చేసుకోగలిగినప్పుడూ, తన ధ్యేయాన్ని హాయిగా సాధించుకున్న ప్పుడు అటువంటి తేడా ఉండదు కాబట్టి — అప్పుడు కోరిక అసలు పుట్టనే పుట్టదు. దేనికీ కూడా తాపత్రయపడకుండా ప్రశాంతత సంతరించుకోవడంతో పాటు స్వీయ స్వాధీనతను సాధించుకున్న సంకల్పం మాత్రమే దివ్యసంకల్పం అవుతుంది.

ఎప్పుడైతే మనస్సు అవిద్య నుండి విముక్తమవు తుందో అప్పుడు పరిమితీ ఉండదు, ఈ కోరిక రాక్షసీ ఉండదు. ఇంతెందుకు అసలు కోరిక ఆవశ్యకతే ఉండదు.

అనువాదం: పున్నమరాజు నాగేశ్వరరావు

∴

నీకు ఏదైనా వాంఛ ఉన్నట్లయితే ఆ వాంఛిత వస్తువు నీ మనస్సును, జీవితాన్ని ఆవహించేస్తుంది. నీకు తిండి మీద వాంఛ వుంటే తిండికి బానిసవయిపోతావు!

శ్రీమాత

మామూలు సుఖమును దివ్యానందంగా మార్చుట

నీరవమైన భౌతికత అనే కప్పు (నివురు)లో నుండి వెలువడ్డ అహంకార పూరితమైన మానవ వ్యక్తిత్వంలో దివ్యతేజోభావం కేవలం తటస్థమై, అంతర్గతమై, ఉపస్పృహ సహితమైన అహంకారమనే విషబీజాలను, పుష్పాలను, దాని సుఖదుఃఖాలను దాచుకొన్న విశాలమైన మృత్తిక వంటిది. ఋగ్వేదంలోని ఒక ప్రతీక ప్రకారం దివ్యాగ్ని భౌతిక మూలాలను భస్మీపటలం చేసినట్లు, *నిగూఢంగా మనలో రహస్యంగా చరిస్తూండే యీ వాంఛావృత తత్త్వాన్ని దివ్యస్పృహ భక్షిస్తుంటే యీ సుఖదుఃఖాలకు మూల ప్రాయమై, కారణభూతమై యున్నప్పటికీ నిర్నిద్రమైన ఆ ఆనందేచ్ఛ నూతన రూపాలలో అవతరిస్తుంది.* ఆ రూపాలు వాంఛకో, తాపత్రయానికో చెందినవి కావు. అది కేవలం మానవ సుఖాలకు బదులుగా దివ్యానందాన్ని ఏర్పరచే ఆత్మసంతృప్తి మాత్రమే. మానవుల మౌలికభావంలోనే యిటువంటి ఆలోచనలు, స్పందనలు ఉండటం వలననే యీ రకమైన మార్పు సుసాధ్యమయింది. జీవితాన్ని ఆనందపరిచే సంతోషభావాలు, బాధలకన్న తక్కువ కాకపోయినా, అవి వైవిధ్యం వలన, అజ్ఞానం వలన, అహంభావం వలన వెలికి రావడం లేదు.

అనువాదం: డా॥ కె. సత్యమూర్తి

∴

చివరి మాట

మన ఉనికిని నిలబెట్టుకునేందుకు కోరిక అవసరమన్నమాట నిజమే. కాని అదే కోరిక చివరకు ఆకలి ద్వారా కాకుండా ప్రేమద్వారా తన పిపాసను తీర్చుకోవటం నేర్చుకోవాలి.

*

ఎప్పుడైతే మనం భోగలాలసత్వానికి అతీతంగా ఎదుగుతామో అప్పుడే మనం ఆనందాన్ని పొందగలుగుతాము. *గతంలో కామనయే మన సాధనం. ఇప్పుడు కామనయే మన విరోధి.*

*

నీవు కోరిక, అహంకారముల పాలనలో ఉన్నంతవరకు నిన్ను దైవానికి సమర్పించుకొనలేవు. యోగములో సిద్ధిని పొందలేవు.

*

ప్రియమైన వస్తువులను పరిత్యజించుట ఊహాతీతమైన ఆనంద వైభవమును పొందుటకే. కొందరు విధినిర్వహణ కోసం వైరాగ్యులైతే, కొంతమంది మనశ్శాంతి కోసం; కొంతమంది దైవ సాన్నిధ్యమును పొందుట కోసమైతే, కొందరు చిత్రవధానుభూతి కోసం వైరాగ్యమును అవలంబించెదరు. కాని ఇవన్నీ పాక్షిక ప్రయోజనములే. *నిజానికి వైరాగ్యము పూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకు రాచబాట. సంపూర్ణానందమునకు సాధనము.*

*

కోరిక వలన గాని అనుబంధము వలన గాని సాధకుడు ప్రేరేపితము కారాదు.

పరమశాంతిలో సంచరించే దివ్యసంకల్పము,
పరంజ్యోతినుండి జాలువారే జ్ఞానవాహిని,
పరమానందము నుండి ప్రసారమయ్యే పులకరింపు,
ఇవియే ఆతని దీపికలు కావలెను.

అనువాదం: రాయప్రోలు లక్ష్మీనరసింహ శాస్త్రి

∴

ఆరోగ్య పత్రం:

క్లిష్ట సమయాలలో

నీవు ఆడుకుంటూ ఉండగా ఆకస్మికంగా ఏదో పొరపాటు జరుగుతూ ఉన్నట్లు, నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నట్లు, చేస్తూన్నపనికి ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రతిబంధకాలు అడ్డుకుంటూ ఉన్నట్లు గ్రహిస్తావు. అలాటప్పుడు అప్రయత్నంగా *మంత్రంలా ఓ శబ్దాన్ని పలుమార్లు ఉచ్చరించే అలవాటు చేసుకుంటే అది అసాధారణమైన ఫలితాన్ని సిద్ధింప చేస్తుంది.* నీవే ఎన్నుకో నీ మంత్రాన్ని; లేదా ఏ కష్ట సమయంలోనో దానంతటదే నీకు స్ఫురణకు వచ్చేస్తుంది. కష్టాలు దాపురించినపుడు బాధ, ఆందోళన, ఏమి జరుగుతోందో తెలియని సంకట పరిస్థితులలో కూడ *ఆకస్మికంగా మంత్రంలాంటి శబ్దం నీలోలోపలనుంచి పెల్లుబుకుతుంది.* ఇది ఒక్కొకరిలో ఒక్కోవిధంగా సంభవిస్తుంది. నీవు గుర్తు పెట్టుకొని నీకు కష్టం ఎదురైనపుడల్లా నీవు నీ మంత్రోచ్చారణ చేస్తూ ఉంటే అది నీకు చాలా ఆటోమేటిక్ అవుతుంది. ఉదాహరణకు నీకేదో అస్వస్థత కలుగుతోందనో, చేసేపని నీవు సక్రమంగా చేయలేకపోతున్నావనో, ఏదో ఉపద్రవం రాబోతోందనో భావన కలిగినపుడు అనాలోచితంగా అసంకల్పంగా ఆ మంత్రం నీలోపలినుంచి పెల్లుబికి రావాలి.

నీ మంత్రాన్ని నీవే ఎంచుకో. ఎందుకంటే నీలోని ప్రగాఢ ఆకాంక్షని అది స్పష్టీకరిస్తుంది. ఆ మంత్రం అనేది ఒకే మాట కావచ్చు. లేదా రెండు మూడు మాటలైనా కావచ్చు. కాక ఒక వాక్యము కావచ్చు. పరిస్థితిని బట్టి మారుతుంది. కాని అది నిన్ను ఆ పరిస్థితిలో మేలుకొలిపే నాదం కావాలి. ఆ నాదం నీకు ఉన్నప్పుడు ఏలాటి క్లిష్టపరిస్థితినైనా కూడా సునాయాసంగా అధిగమించగలుగుతావు. నేను నీకిది నమ్మకంగా చెప్తున్నాను. నిజంగా నీవు ఏదైనా ప్రమాదాన్ని కాని ఎదురుదాడిని కాని ఎదుర్కొనవలసి వచ్చినా, ఒకవేళ నిన్ను ఎవ్వరైనా హతమార్చాలనుకున్నా కూడా నీవేమీ ఉద్రేకపడకుండా ఆందోళన లేకుండా

నిశ్చల మనస్సుతో నీ మంత్రోచ్చారణ చేస్తూ ఉండు. నిన్ను ఎవ్వరూ ఏమీ చేయలేరు.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

∴

తల్లిదండ్రులకు ప్రత్యేకం:

పిల్లల పెంపకము

పిల్లలు అమాయకులు

అంతరంగంలో నిగూఢమై ఉన్న దైవాన్ని బహిర్గతము గావించి జీవన సారథ్యము ఆయనకు అప్పచెప్పుటయే జీవితము యొక్క యథార్థ కర్తవ్యము. అయితే అధిక సంఖ్యాకులలో ఈ దైవాంశము దట్టమైన పొరలతో కప్పబడి వుంటుంది. కొంతమంది బాలురలో మట్టుకు ఇది పుట్టినప్పుడే కొంతవరకు వికసితమై వుంటుంది. అట్టి శిశువులలో చైత్యపురుషుడు జాగృతమై వుంటాడు. అతని ప్రభావము ఆ బిడ్డలలోని ఆకాంక్ష (aspiration) లోను, వాళ్ళు కనే కలల్లోను ప్రత్యక్షంగా కనపడుతుంది. ఆ పసివాళ్ళ ప్రపంచంలో సౌందర్యము, న్యాయము, ధర్మము, మంచితనము — ఇవే తారాడుతూ వుంటాయి. ప్రతివాళ్ళూ చిన్నప్పుడు దుఃఖము, ద్వేషము, అంధకారము, దుష్టత్వము మొ॥ వన్నీ నశించాలని, కథలన్నీ సుఖాంతం కావాలని కోరుకుంటారు. గాలిలో ఎగరటం, ఎక్కడకు కావాలంటే అక్కడకు వెళ్ళి వాలటం, అన్యాయాన్ని పోగొట్టి న్యాయాన్ని చేకూర్చటం. రోగులను నయం చేయటం లాంటి మంచి మంచి విషయాలను గురించి కలలు కంటూ వుంటారు. కాని, తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు పసివారి కలల ఆశాజ్యోతుల మీద నీళ్ళు జల్లి ఆర్పేస్తూ ఉంటారు. “అవి కలలే — నిజాలు కావు. అలా జరగడం అసంభవం” అంటారు. ఇదేనా

పెద్దవాళ్ళు చేయాల్సిన పని? "అవును. ఆ కలలో లాగే నీ ఆశయం సఫలం అవుతుంది. నీ ఆశయం నెరవేరాలంటే, నీలో ఉండే ఆ సామర్థ్యాన్ని కలుసుకోవాలి. అదే నీ ఆశయసిద్ధికి కావలసిన బలం యిస్తుంది. నీ జీవన విధానానికి బాట వేస్తుంది. నిన్ను తీర్చి దిద్దుతుంది. అందరూ భ్రమగా చిత్రించే ఆశయాన్ని నిజం చేస్తుంది" అని చెప్పాలి. బోధించాలి.

లౌక్యం పేరుతో పిల్లల అమాయకత్వాన్ని చెరచరాదు

అంతే కాని హీనమైన బడుగు మందబుద్ధిని — వివేకం పేరుతో — పెంచి పోషించే అవివేకాన్ని నూరిపోయరాదు. అంతా సజావుగా సాగుతున్నప్పుడు "ఇవాళ బాగుంది. కానీ ఎప్పుడూ అలాగే జరుగబోదు", అనడం — దయాదాక్షిణ్యాలు చూపే వ్యక్తిని గూర్చి "ఈ రోజున అతడు మంచివాడేమో కాని, భవిష్యత్తులో కూడా ఈ మంచితనం ఉండకపోవచ్చు", అని కువిమర్శ చేసి ప్రతిపక్ష భావన కల్పించడం — ఎవ్వరైనా నేర్పుగా దేనినైనా సాధిస్తే "అతడు రేపు కూడా ఇలాగే సాధించగలడనే నమ్మకం లేదు" అని నిరుత్సాహపరచడం — పసివారి శక్తిని ఉత్సాహాన్ని నాశనం చేసే రసాయనాల వంటివి — వారి ఆశయాలను, నిశ్చయాలను, ధైర్యాన్ని మొగ్గలోనే త్రుంచివేసే ప్రక్రియలు.

పిల్లల ఉత్సాహాన్ని పెంచాలి

బాలుడు మంచి ఉత్సాహంతో ఉన్నపుడు ఆ వుత్సాహాన్ని అణగద్రొక్కవద్దు. "జీవితము ఎల్లప్పుడూ ఆనందమయంగానే ఉండదని నీ వెరుగుదువు కదా!" అని చెప్పవద్దు. వానిని ఇంకా ఉత్సాహపరచవలె. "ప్రస్తుతం కొంత వైకల్యం ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది కాని దీని వెనుక కూడా అందము ఉంది. అది బయల్పడడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. దానినే నీవు అభిలషించి, ఆకర్షించు కోవాలి. దానినే విశ్వసించి నీ ధ్యేయంగా ఏర్పరచుకోవలె" అని ప్రబోధించాలి.

చిన్నప్పుడే సద్బుద్ధులను నెరపాలి

బాల్యావస్థలోనే ఇది తల కెక్కిస్తే, తరు

వాత కన్పించే లోటుపాటులను — విద్యా వ్యాసంగం లోని లోపాలు, మందబుద్ధి, దురలవాట్లు, నిరాశావాదం, దీనత్వం, మానసిక అలసట, కృపణత్వము, — ఎదుర్కోడం కష్టతరం కాదు. అలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినపుడు, "పరిస్థితుల పరిమితికి బానిసనై, చేతకానివాని లాగా, దుష్టప్రభావానికి లోనై, కాలము వ్యర్థము చేసితిని", అని లక్ష్యసాధన కుప్రక్రమించాలి. నీలో నీవే యీ నిశ్చయాలను ప్రేరేపించుకోవలె. నీవు ఆకాంక్షిస్తున్నది నిశ్చయంగా నిజమే. అదే నీవు కోరేది.

శరీర కణాలు వికసించుట

ఈ ధోరణితో పయనిస్తే, విశ్వాసం — ఆత్మవిశ్వాసం — నీ శరీరపు జీవకణాల్లో విజృంభిస్తుంది. నీ శరీరంలో ఈ ఆలోచనా స్పందనలు స్పష్టంగా నీకే గోచరిస్తాయి. నీ ఆత్మశక్తి సహకరిస్తే, బలాన్ని ఇనుమడింప జేస్తుంది. నిర్దేశిస్తుంది. త్రోవ చూపుతుంది. అంతటితో మానసిక పరిమితులు అదృశ్యమౌతాయి.

చిన్నపిల్లలెవ్వరైనా అన్ని శక్తులు తనకు ఉన్నట్లు, పరిసరాలన్నీ అందంగా భాసిస్తున్నట్లు కల వచ్చిందని అంటే, ఏనాడూ, "అలాగా! కాని నిజజీవితం ఎప్పుడూ అలా ఉండదు" అని అనవద్దు. అది చాలా తప్పు. దానికి బదులుగా "జీవిత విధానం అలాగే ఉండాలి, ఉంటుంది" అని తప్పక చెప్పాలి.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: రంగనాధ ఆత్రేయ

∴

స్త్రీలకు ప్రత్యేకం:

విడని అనుబంధంలోని అంతరార్థం

మీ ఐహిక జీవితాలు, మీ లౌకిక అవసరాలు సమైక్యం కావడానికి; మనుగడలో కష్టసుఖాలు, జయపరాజయాలు సంయుక్తంగా అనుభవించే భాగస్వాములు కావడానికి — పునాది అనేది ఒకటుంది — అది వివాహం. అయితే కేవలం అది మాత్రమే చాలదన్నది మీకు విదితమే!

అనుభవాల్లో మీరు సమైక్యం చెందడానికి; రుచులు, అభిరుచులు ఒకటిగా చేసుకోవడానికి; ఒకరితో ఒకరు ఒకరికోసం ఒకరై సర్వవిషయాలలో సహచరులు కావడానికి — అది మంచిది; అది అవసరం కూడాను. అయితే అది మాత్రమే చాలదు.

మీ అంతరాంతర అనుభూతుల్లో ఒకటై, జీవితంలో ఎన్ని విఘాతాలు ఎదురైనా విడిపోకుండా, అసహన, ఆవేశ, అసంతృప్తులకు అతీతంగా పరస్పరం అనురాగ ఆప్యాయతలను పెంచుకుంటూ; సర్వ సమయాలలో, సకల సందర్భాలలో కలిసి మెలిసి ఆనంద పరమానందాలు పంచుకుంటూ; ప్రతి సంఘటనలోను ఒకరిలో ఒకరు శాంతిని, ప్రశాంతిని, ప్రమోదాన్ని పెంపొందించు కోవడానికి — అది ఉత్తమమైనది. అది పరమోత్తమమైనది. అది తప్పనిసరి. అయినా అది మాత్రమే చాలదు.

మీ మనసులు మమైక్యం చెందడానికి; భిన్నస్వరాలు లేకుండా మీ భావనలు శ్రుతిపక్వం కావడానికి; మీ మీ మేధో విన్యాసాలు, పరిశీలనలు ఇచ్చిపుచ్చుకోవడానికి — ఇంతెందుకు — ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే — మీరు ఉభయులు సంతరించుకున్న విజ్ఞాన సంపదను మరింత విస్తృతం, సుసంపన్నం చేసుకోవడం ద్వారా సారూప్యం సాధించుకోవడానికి — అది శ్రేష్ఠమైనది; అది పరమావశ్యకమైనది. అయినప్పటికి అది మాత్రమే చాలదు.

వాటన్నిటిని మించి, అంతరాంతరాల్లో, మధ్యంతరాల్లో, శిఖరాగ్రాల్లో — ఇలా ఎటు చూసినా — పుట్టుక, ప్రదేశం, పరిసరాలు, విద్య వంటి వాటికి అతీతంగా నిత్య ప్రకాశమాన మైన పరమ సత్యం ఒకటి ఉంది. అదే మన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి ఆది మూలం. కారణమూ అదే! కర్తా అదే! మన జీవితాలకు శాశ్వత దర్శకత్వం వహించేదీ, మన గమ్యాలను నిర్దేశించేది కూడా అదే! మీరు సమైక్యం కావాలన్న సూత్రంలో అదిగో అదే ఇమిడి ఉంది. ఆకాంక్షలోను, అభివృద్ధిలోను ఒకటి కావడం, ఒకే స్థాయిలో ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో ముందడుగు వేయడం — విడని ఆ అనుబంధం లోని అంతరార్థం ఇదే!

*

ప్రాణిక (vital), భౌతిక విషయాలపట్ల ఉండే ఆసక్తి పురుషుల్లో ఉన్నంత ఎక్కువగా మహిళల్లో ఉండదు. అంతే కాదు, పురుషుల్లో ఉండే డాంభికమైన మానసిక నటన కూడా వారిలో ఉండదు. అందుకని వారికి వారి చైత్యపురుషుని కనిపెట్టి జీవితమును దాని యధీనము గావించుట పురుషుల కంటే చాలా తేలిక

సాధారణంగా వారికి వారి మనోభావాల్ని మాటల్లో వ్యక్తం చేయడం తెలియదు. అయితే దాన్ని వారు అనుభూతుల ద్వారా అభివ్యక్తం చేయగలరు. తెలివిగల కొంతమంది చేతలలో సైతం వ్యక్తం చేయగలరు.

*

పిల్లల్ని సక్రమంగా పెంచలేక పోయామని మీరు వాపోతూ ఉంటారు. మీరు చదువుకున్న వారే! 'సంస్కారం' ఉన్న వారే.....! అయినా ఏం లాభం? వారి పట్ల శ్రద్ధ వహించడానికి మీకు తీరికే లేదు. మీ అర్ధాంగికి తీరిక ఉన్నా ఆమెకు చదువు లేదు; సంస్కారం లేదు. ఆమె ఎందుకూ పనికిరాదు మరి!

సరే; మరి ఆమె ఈ పరిస్థితికి బాధ్యులు ఎవరు అంటారు?

ఇరవైఅయిదేళ్లుగా ఆమె మీతో జీవితం పంచుకుంటు న్నది కదా! మరి ఈ పాతికేళ్ళలో ఆమెను విద్యావంతురాలిగా చేయడానికిగాని, మీ 'సంస్కారాన్ని' అలవరచడానికి గాని మీరు

ఏం చేశారు? ఖచ్చితంగా ఏదీ లేదు. అసలు ఆ భావనే మీకు రాలేదు. అవునా! ఆమె విద్యకోసం రోజుకి ఒక్క గంట అయినా మీరు వినియోగించి ఉంటే ఈ పాతికేళ్ళలో ఆమెలో ఎంతో తేడా వచ్చి ఉండేదన్న ఆలోచనే మీకు రాలేదు.

మీకు సౌకర్యాలు సమకూర్చి, మీకు సంతానాన్ని సమర్పించే యంత్రంగానే మీకు ఆమె మిగిలి పోయింది. మీరు ఆమెను మీ పరిధిలోకి తీసుకో లేకపోయారు. ఆమె అభివృద్ధికి మీరు చేసింది శూన్యం.

పైపెచ్చు "ఓ చదువూ లేదు; ఓం సంస్కారం లేదు" అంటూ మీరు మీ స్వాతిశయంతో ఆమెను నిందిస్తూనే ఉన్నారు. ఆమె లోపాలు అన్నింటికి మీరే కారణం అంటాన్నేను.

శ్రీమాత ప్రవచనాలకు అనువాదం: పున్నమరాజు నాగేశ్వరరావు

∴

ప్రశ్నోత్తరములు:

పత్రికా పఠనము

ప్రశ్న: మన సాధనలో వార్తాపత్రికలు చదవటం మానేయవలెనా? చాలామంది సాధకులు, సీనియర్లు, ఆఖరికి మీరు కూడా పేపర్లు చదువుతున్నారే మరి. వాటిని చదవటం మానేస్తే ఏమీ తెలియని పామరులైపోమా మరి?

జవాబు: ఈ విషయంలో అందరికీ ఒకే నియమము వర్తించదు; వారి వారి సాధనా స్థాయి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. నేను పేపర్లు చదువుతాను అన్న మాట నిజమే. కాని శ్రీమాత విషయంలో అటుల కాదు. ప్రత్యేకంగా ఏదైనా విషయం చూపిస్తే తప్ప ఆమె పేపర్లు చదవరు. 'క' అనే ఆయన ఒక సంవత్సరం పాటు పేపర్లు చదవటం మానేస్తే చాలా లాభం పొందుతాడు! ఈ విషయంలో సాధనకు ఏది అవసరమో విచారించాలి. పేపర్లు చదవటం వల్ల మనస్సు చెదిరిపోయి బుద్ధి బహిర్ముఖమైనట్లయితే చదవటం మానేయాలి. ఒక వేళ సాధన తటస్థమై మంద

మైపోయినట్లయితే పేపరు చదవటం వంటి చేష్టలు చేసినా పరవా లేదు. ఒక వేళ చేతనాస్థాయి పెరగటంవలన చెదరిపోవుట, తరిగి పోవుట, బహిర్గతమవుటలాంటి ప్రమాదాలకతీతమైనప్పుడు కూడా పేపర్లు చదవవచ్చు. ఇక నా విషయమంటారా — ప్రపంచ సంఘటనలు నా కార్యము మీద ఎట్టి ప్రభావమును నెరపునో అన్నది చాలా ముఖ్యమైన విషయము. అందుకని ప్రపంచక ములో ఏం జరుగుతోందో తెలుసుకోవటం నాకు చాలా అవసరం. అంతే కాని కేవలం కుతూహలం కోసం కాదు.

శ్రీఅరవిందులు

ప్రశ్న: వార్తాపత్రికలను ముట్టుకోకూడదని మీరంటారా?

జవాబు: అలాగని నేనెప్పుడూ చెప్పలేదు. పేపర్లో వుండేదంతా నమ్మకండి అని చెప్పాను అంతే. ఎందుకంటే సత్యము దీని కంటే పూర్తిగా భిన్నమైన విషయము.

*

పత్రికలు చదవాలా?

కొంతమంది సోమరిపోతులుంటారు. వాళ్ళకేమి నేర్చు కోవాలని ఉండదు. ఊరికే వూసుపోక వార్తాపత్రికలు, మామూలు పత్రికలు, పుస్తకాలు, నవలలు చదువుతారు. వాళ్ళకు జీవితమంటే కాలక్షేపం చేస్తూ బతకటమే తప్ప అంతకంటే లోతైన అవగాహన గాని అభివృద్ధి చెందాలనే అభిలాషగాని వుండదు.

కొంతమంది ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతుందో మానవుడు ఏవిధంగా పురోగమిస్తున్నాడో తెలుసుకుండేందు కోసం పత్రికలు చదువుతారు. ఈ సమాచారం కోసం వాళ్ళు రేడియో కూడా విన వచ్చు. సినిమాలు చూడవచ్చు.

కొంతమంది భాషను, మంచిశైలిని నేర్చుకుండేందు కోసం పుస్తకాలు చదువుతారు. అట్టివారు ప్రమాణమైన సాహిత్యాన్ని జాగ్రత్తగా ఎంచుకోవాలి.

కొంతమంది శాస్త్రాలను నేర్చుకుండేందుకోసం పుస్తకాలు చదువుతారు. వాళ్ళు వారికిష్టమైన శాఖలలో విజ్ఞానశాస్త్రము, తర్కశాస్త్రము, లలిత కళలు మొ॥ వాటిని ఎంపిక చేసుకోవచ్చు.

కొద్దిమంది మట్టుకు జీవితమంటే ఏమిటో దాని ఉద్దేశ మేమిటో, లక్ష్యమేమిటో తెలుసుకోవాలనుకుంటారు. అట్టివారికి శ్రీఅరవిందుల గ్రంథములు మాత్రమే పఠనీయములు.

ఆశీస్సులు
శ్రీమాత

అనువాదం: రాయప్రోలు లక్ష్మీనరసింహ శాస్త్రి

∴

ఒక సంఘటన:

కీర్తికాంక్ష

కీర్తికాంక్ష వలన యోగులనేకులు భ్రష్టులైనారు. చాలాకాలం ఆ కీర్తికాంక్ష కీటకంలా లోపల దాగి ఉండి తొలుస్తూ ఉండగలదు. అనేకులు దివ్యపథం నైజం తెలియకుండానే పయనానికి పూనుకుంటారు. కాని వారికి కొన్ని శక్తులు ప్రాప్తించగానే వారి కాంక్షలు తీవ్రరూపం తాలుస్తాయి. ఆదిలోనే వాటిని తుంచివేయనందువల్ల వచ్చే దుష్ఫలితమే అది.

అద్భుతశక్తులు సిద్ధించిన ఒక యోగి వృత్తాంతం చెపుతుంటారు. ఒక రాత్రి విందు భోజనానికి ఆ యోగిని కొందరు ఆహ్వానించగా అక్కడికి ఆయన వెళ్ళారు. రకరకాల భోజన పదార్థాలు ఒక పెద్ద బల్లపైన అమర్చబడినాయి. అక్కడున్న ఆయన శిష్యులు ఆయనను తన శక్తులతో ఏదైనా విచిత్రమైనది చూపించమని అడిగారు. తన శక్తులు చూపించరాదనే విషయం యోగికి తెలియకపోలేదు, కాని ఆయన లోపలున్న కాంక్షా బీజం అట్లాగే ఉండటం వల్ల "ఆ ఏముంది, ఏదో అమాయకంగా అడిగారు. ఈ స్వల్ప విషయాన్ని ఇటువంటి మహిమలు సాధ్యమేనని నిరూపించి చూపవచ్చు, ఆ విధంగా భగవంతుని మహాత్మ్యం బోధించవచ్చు", అనుకున్నాడాయన. వెంటనే తన శిష్యులతో, "ఆ బల్ల తీసేయండి. బల్లపై పరచిన బట్ట దానిపైన వున్న

భోజనపాత్రలు అవన్నీ అట్లాగే ఉండనీయండి. బల్ల మాత్రమే తీయండి", అన్నాడు. "అదేమిటి, అట్లా చేస్తే అన్నీ కిందపడి పోతాయే!" అని ఒక్కసారిగా శిష్యులు అరచినంత పనిచేసారు. యోగి మళ్ళీ గట్టిగా చెప్పాడు ఆదేశిస్తున్నట్లు. బట్ట కింద బల్లను తీసేశారు శిష్యులు. అద్భుతం! బల్ల లేకపోయినా అది ఉన్నట్లు గానే భోజనప్రాత్రలు బట్టతో సహా యథాతథంగా ఉండిపోయి నయ్. అది చూస్తున్న శిష్యుల ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. కాని ఒక్కసారిగా ఆ యోగి గంతేసి "నాకే శిష్యుడూ ఎప్పటికీ అక్క ర్లేదు, ఎప్పటికీ వద్దు. అయ్యో, ఎంత తప్పు చేశాను! నా దైవాన్నే మోసగించానే", అని పెద్దగా అరుస్తూ బైటకు పరుగెత్తాడు. తన స్వార్థప్రయోజనాలకు దివ్యశక్తులను వినియోగించానే అన్న వేదన యోగి హృదయాన్ని నిప్పుల కుంపటి చేసింది.

ప్రాప్తించిన దివ్యశక్తులను ప్రదర్శించటం ఎప్పటికీ తప్పి దమే. దీని అర్థం ఆ శక్తులకు ప్రయోజనం లేదని కాదు. అయితే అవి దైవంనుండి ఎట్లా సంభవించినయ్యో అట్లాగే వినియోగ మవ్వాలి. అవి భగవంతునితో ఐక్యమై వస్తాయి. వాటిని భగవ దేచ్ఛ ననుసరించే వినియోగించాలి, అంతేకాని ప్రదర్శనకు కాదు.

మూలం: శ్రీమాత స్వేచ్ఛానువాదం: వి. సుబ్బరామ శర్మ

∴

వందేమాతరం:

భారతీయ సంస్కృతి యొక్క మౌలిక భావన

మన అస్తిత్వం వెనుకగల సత్యం ఆత్మ అని భారతీయ సంస్కృతి గుర్తించింది, అలాగే మన జీవితం ఆ ఆత్మ పెరుగుదల మరియు పరిణామమని కూడా గుర్తించింది. మన సంస్కృతి శాశ్వత త్వాన్ని, అనంతత్వాన్ని, పరమతత్వాన్ని అంతటినీ చూడగలుగు తుంది. అన్నిటి వెనుకగల రహస్యమైన అత్యోన్నతమైన ఆత్మను

గుర్తిస్తుంది. దానినే అది భగవంతుడనీ, శాశ్వతుడనీ, వాస్తవ స్వరూపుడనీ పిలుస్తుంది. మానవుని ఆత్మస్వరూపిగా, ప్రకృతిలో భగవంతుని శక్తిస్వరూపునిగా చూస్తుంది.

ఈ ఆత్మవైపు మానవుని చైతన్యం క్రమానుగతంగా నడవటం, భగవంతునివైపు, విశ్వాత్మవైపు, శాశ్వతునివైపు, అనంతంవైపు, ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే — మానవుని సాధారణ, అజ్ఞానమైన, స్వాభావిక అస్తిత్వంనుంచి ప్రకాశవంతమైన దైవిక ప్రకృతిగా అభివృద్ధి చెంది, ఆధ్యాత్మిక చైతన్యం వైపుగా పెరగటమే ఈ జీవితపు ప్రాముఖ్యత మరియు మానవజీవితాదర్శం అని భారతీయ ఆలోచనా విధానం భావిస్తుంది.

భారతదేశానికి, దాని తత్వశాస్త్రానికి తల్లీనతను కలగచేసే ప్రేరేపణ, దాని మతానికి నిలకడను కలిగించే శక్తి, దాని నాగరికత, సంస్కృతుల వెనుకగల మౌలిక భావన ఏది?

ఎల్లప్పుడూ అది, ఆ ఆదర్శపూర్వక స్ఫూర్తి లేదా ఆత్మను గురించిన ఆధ్యాత్మిక దృష్టి, భగవంతుడు, ఆత్మ, విశ్వచైతన్యానికి దగ్గర కాగలగటం, విశ్వాత్మక దృష్టి, విశ్వాత్మక స్పృహ మరియు భావన, ఒక విశ్వజనీన భావం, ఇచ్ఛ, ప్రేమ, పరిమితమై, అజ్ఞానంతో బాధపడే అహంకార తత్వాన్ని విడనాడటంలో గల ఆనందం, ఈ అతీత, శాశ్వత, అనంతభావన వైపుకు దూసుకు పోగలగటాలు — ఇవే మనకు మౌలిక భావనలు.

అలాగే మానవుని చైతన్యపూర్వక ఆత్మస్వరూపునిగా, ఆ విశాల అస్తిత్వపు శక్తిస్వరూపునిగా రూపొందించటం — ఇవే భారతీయ మౌలిక భావనలు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: కాకుమాని తారానాథ్

∴

కోరికలను పూర్తిగా వదిలించుకున్నప్పుడు గాని మనిషి ఆనందమును పొందలేడు. నీకు కోరికలను తీర్చుకొన్నప్పుడు సంతోషము, విలాసము కలుగవచ్చును కాని, అది ఆనందము కాదు. ఆనందము యొక్క లక్షణమే వేరు. మనిషిలో వాంఛలు పూర్తిగా లుప్తమైనప్పుడు గాని అది కలగదు. నీవు వాంఛా జీవిగా వున్నంతకాలం ఆనందాన్ని పొందలేవు. ఒకవేళ ఆనం దము పై నుంచి నీలోకి దిగివచ్చినప్పటికి, నీలోని వాంఛలు దానిని వెంటనే గల్లంతు పరుస్తాయి.

శ్రీమాత

సమాచార పత్రం

షిమోగాలో కర్ణాటక స్టేట్ కమిటి 29 జనవరి 2000 నాడు సమావేశమై కర్ణాటక రాష్ట్రములోని కార్యక్రమములు గురించి చర్చించుకొనిరి. శ్రీ ప్రదీప్ నరంగ్, శ్రీ సబ్నిస్ గార్లు ఒక పబ్లిక్ మీటింగులో ప్రసంగించిరి. ఢిల్లీలో 12, 13 ఫిబ్రవరి తారీఖులలో హిందీ ప్రాంతముల ప్రతినిధులు 60 మంది సమావేశమై కార్యక్ర మములను త్వరగా నిర్వహించుటకై కొన్ని నిర్ణయములు తీసు కొనిరి. U.P స్టేట్ కమిటి వారు శ్రీఅరవిందులు సతీసమేతముగా నైనిటాల్‌ను సందర్శించిన దినము శతవార్షికోత్సవమును 29 మే 2001 నాడు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. మహారాష్ట్ర కమిటీ వారు జనవరి 14-17 తేదీలలో సమగ్ర విద్యావిధానమును గురించి శ్రీ శ్రద్ధాలు రనడే (శ్రీఅరవిందాశ్రమము) ఆధ్వర్యమున ఒక శిబిర మును నిర్వహించిరి. నాగ్‌పూర్‌శాఖ వారు 13, 14 ఫిబ్రవరి 2000 తేదీలలో శాఖా స్వర్ణోత్సవమును జరుపుకొనిరి. “Divine Grace, Thy goodness is Infinite. We bow before Thee in gratitude” అనే శ్రీమాత ప్రవచనములను స్మరించుకొనిరి. డా॥ కరణ్‌సింగ్ “Word Roses” అనే సూవినీర్‌ను ఆవిష్కరించిరి. రాంచి (బీహార్) లో వారి అతిథి గృహంలో The Mother's room కట్టి ప్రారంభోత్సవ